Frances Hodgson Burnett

Miss Defarge

Frances Hodgson Burnett

Miss Defarge

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Frances Hodgson Burnett: *Miss Defarge* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Frances Hodgson Burnett: *Miss Defarge* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1

Miss Defarge kom langsomt gående ned ad trapperne og så sig om med et forskende blik. Intet undgik dette blik: de mægtige proportioner, de engang pragtfulde, nu forfaldne ornamenter, støvet, som lå i de massive egetræsudskæringer, rusten på våbnene, de skævt ophængte malerier og jagttrofæer, det forsømte præg, alting havde, den skamløse uorden, der så at sige bredte sig til alle sider – jeg gentager det, intet undgik den nyankomne dames skarpe iagttagelse. Hun fik endog tid til at kaste et blik ud over parken, idet hun gik forbi det store vindue i trappegangen, og dette blik bragte hende til at trække foragteligt på de smukke, ungdommelige skuldre.

"Det mest forsømte og forfaldne sted, jeg i mit liv har set, og jeg har dog set mange," sagde hun til sig selv. "Det ser ud som en røverkule."

Hun hørte en lyd fra første etage, så ned og trak atter på skuldrene. Ved trappens fod stod en ni- eller tiårig dreng med et smukt, trodsigt ansigt, iført en fløjlsdragt, der bogstavelig talt hang i laser. Han havde opgivet at spænde sin bue for at kunne stirre så meget mere uhindret på hende.

"Er du den franske pige?" spurgte han, da hun var kommet helt ned ad trappen.

Terese Defarge besvarede hans spørgsmål med et andet, og dette spørgsmål fremsatte hun i en temmelig skarp tone.

"Hvem er du?" spurgte hun.

Han tog atter fat på sin bue, satte knæet imod den og svarede i en skødesløs tone:

"Hugh Dysart."

Det var tydeligt, at han ikke var vant til at blive mødt med kvindelig bestemthed, og det var også klart, at han ikke befandt sig vel under det faste blik, han blev beæret med – det ejendommelige blik fra den fremmedes sorte øjne. Han var nødt til at se op, om ikke andet så i selvforsvar.

"Er du den franske pige?" gentog han.

Sagen blev stillet for ham i et noget klarere lys.

"Jeg er miss Defarge, og jeg er din lærerinde," svarede hun. "Du bliver derfor nødt til at tiltale mig høfligt."

Han stirrede på hende med den største forbavselse.

"Hvad mener du?" spurgte han.

"Hvis jeg bliver her en måned, skal du komme til at forstå det," sagde Terese Defarge med et ejendommeligt blik.

Hun ventede ikke på hans svar, men steg ned ad de sidste trin, skød ham let til side og gik gennem den beskidte forhal, mens han i forbavselse blev stående og stirrede efter hende. Sagen var, at hun næsten havde tabt herredømmet over sig selv, og dette var ingen spøg, når det gjaldt miss Defarge. Da hun udmærket var klar over dette, var hun klog nok til at holde sig selv i stram tøjle. Hun var allerede nu kommet så langt, at hun åndede voldsomt og bed sig i læben med de små, hvide tænder.

"Den lille tølper!" mumlede hun. "Jeg havde aldrig tænkt mig, det kunne være så slemt. Han er en værdig repræsentant for de andre. Og nu er det så lady Dysart, det gælder."

Hun havde aldrig set husfruen, da hun var blevet engageret gennem korrespondance, men hun var ikke det mindste bange for hende. Frygt var i det hele taget noget, hun ikke kendte til;

og efter at have banket på døren gjorde hun derfor en meget rolig entré.

Værelset, hun trådte ind i, var lige så slemt som hallen og trappen. Det var stort og pragtfuldt udstyret, men alt var forrevent og medtaget. Tyndbenede stole, der tydeligvis var bragt ind fra et andet værelse, tog sig underlige ud mellem det øvrige tunge og massive møblement. Både de broderede og fløjlsbetrækkene var mølædte og luvslidte. Lady Dysart, som så lige så stor og trist og forpjusket ud som sine omgivelser, lukkede en bog med prædikener, hun sad og læste i, og rejste sig halvt op fra sin stol.

"Miss Defarge?" sagde hun med en besynderlig resigneret mine. "Det er mig en lettelse at se Dem. Tag plads."

Selv lænede hun sig tilbage i sin stol og betragtede Terese med interesse, en interesse, der var så utilsløret, at en mindre overlegen person end denne unge dame ville have følt sig generet af det. Den kunne næsten friste til den tanke, at Hendes Nåde troede at have opdaget et individ af en ny og ukendt race.

"De ser ikke stærk ud, miss Defarge," sagde hun til sidst.

Hun så på den fine skikkelse og de små hænder med de smækre håndled. Usædvanlig små hænder og usædvanlig smækre håndled.

Terese Defarge så også på dem og smilede.

"Nej, men jeg er alligevel stærk," svarede hun. "Jeg har aldrig været syg en dag i mit liv."

"Og De er vant til at behandle børn?"

"Nej. Men i de sidste syv år har jeg haft en klasse på femten-tyve unge piger, hvoraf få var yngre end jeg selv."

"Syv år?"

"Jeg er toogtyve. Jeg begyndte ung. Jeg var fra først af det, man kalder 'elev-lærerinde'. Bestyrerinden var min tante – den dame, som skrev til Dem – mademoiselle Ducloux."

"De har naturligvis endnu ikke set børnene?"

"Jeg mødte master Hugh Dysart på trappen," svarede hun med et lille smil.

Lady Dysart trak øjenbrynene i vejret.

"Kan De klare ham, er De et bemærkelsesværdigt menneske," sagde hun. "Og pigebørnene er næsten lige så gale. De er ægte Dysart'er, og Dysart'erne er ingen elskværdig familie. Jeg formoder, at jeg ikke forstår mine børn. Jeg har opgivet dem for mange år siden. Sir Roderick kan tæmme dem, men han er aldrig hjemme. Han har et ganske ejendommeligt system. Han bander og slår dem, og skræmmer næsten livet af dem. Han behandler sine heste og hunde på samme måde og med samme heldige resultat. Jeg kan hverken bande eller slå, og følgelig opfører de sig som unge vilde. Hvordan synes De om udsigterne, miss Defarge?"

De sorte øjne smilede fremdeles, og de små regelmæssige, hvide tænder viste sig.

"Jeg tror ikke, at jeg er bange, hvis jeg blot bliver overladt til mig selv."

"Jeg skal visselig overlade Dem til Dem selv. Jeg blander mig ikke i noget. Vælg Deres egen metode, selv om den er sir Rodericks. Jeg vil endog give Dem det vink, at da en mildere fremgangsmåde ikke viser sig at være heldig overfor hans hunde, er den næppe heller praktisk over for hans børn."

"Ja, men jeg har slet ikke til hensigt at bande og vil heller ikke slå," svarede miss Defarge spøgefuldt.

Hendes Nåde syntes ikke at betragte sagen så let.

"Hvis De bestemmer Dem til at slå dem, vil jeg råde Dem til at tilkalde Roger. De vil behøve hjælp."

"Roger?" spurgte Terese. Dette var den første gang, hun hørte tale om Roger.

"Han er deres halvbroder. Den første lady Dysart døde ved hans fødsel. Jeg er den anden lady Dysart, og jeg anser hende for den lykkeligste af os to. Hendes portræt hænger i en af de store sale. En ung pige på atten år med en fugl på fingeren. Roger ligner hende – heldigvis."

"Heldigvis?" gentog Terese i den roligste tone af verden.

Lady Dysarts mærkværdige åbenhed syntes ingen grænser at kende. Hun besvarede uden mindste tøven det indirekte spørgsmål.

"Det er heldigt, at han ikke er en Dysart. Han er heftig og lidenskabelig, men dette, tror jeg, er det eneste, som hos ham tyder på det slette blod. Jeg tror, at vi i det hele taget holder lidt af hinanden – eller kunne gøre det. Stakkels Roger!" Og Hendes Nåde trak atter på skuldrene.

Terese Defarge betragtede hende med den største interesse og nysgerrighed. Karakterstudiet var blevet en mani hos hende, og her fandt hun nok, som kunne interessere hende.

"Jeg tror ikke, jeg vil finde det kedeligt her på Dysart Court, selv om sir Roderick ikke kommer hjem," tænkte hun, "men kommer sir Roderick, bliver her selvfølgelig så meget livligere." Hendes interesse for sir Roderick tiltog, eftersom hun fik tid til at betragte hans gemalinde nærmere. Hendes Nåde havde i det hele taget et storslået ydre, og dog kunne man se, at sir Roderick havde undertvunget hende. Hun så mørk og

ligegyldig ud, og det af hendes ydre skønhed, som *kunne* tabe sig, *havde* tabt sig. Hendes en gang rige dragt var falmet og gammeldags. Miss Defarge, som var lille og spinkel, begyndte at føle en vis foragt for lady Dysarts overlegne størrelse.

"*Mig* skulle han aldrig have fået bragt til at gå med fedtet silke og stoppede blonder," tænkte hun. "Gad vide, om han også har pryglet hende?"

Om sine to andre elever hørte hun intet. Efter en times forløb kom en gammel mand i slidt liberi ind med en tebakke, hvorpå der stod te og et fad med nogle få skårne stykker smørrebrød. Lady Dysart satte sig hen til bordet og skænkede en kop af det bryg, som var blevet sat hen til hende.

"Jeg håber, De synes om teen," bemærkede hun i sin ligegyldige tone; "hvis ikke, er det kedeligt for Dem. Jeg for min del afskyr den, men den bliver sat for mig med en sådan regelmæssighed, at jeg begynder at anse den for en del af min skæbne."

Også miss Defarge fandt den rædsom, og hun var desuden sulten. Rejsen havde skærpet hendes af naturen gode appetit, og hun havde glemt at spise frokost på vejen. Følgelig var dårlig te og et par stykker smørrebrød ikke lyse udsigter. Hun trøstede sig imidlertid som en stoiker, gjorde det bedst mulige ud af nutiden og var dristig nok til for sig selv at lægge planer for fremtiden. Hvis hun blev der i huset, ville hun forandre meget, det var sikkert. Det var klart, at Hendes Nåde ikke nedlod sig til at blande sig i noget. Et godt hoved og et par skarpe, frygtløse øjne kunne komme langt her. Sir Roderick kunne være så ligegyldig og fattig, som han ville, så kunne dog en sådan jammerlig økonomi aldrig være nødvendig på et gods som

dette. Og, rent ud sagt, så var det ikke økonomi, det var en blanding af sløseri og nærighed. Født til at herske og vant til at gøre sin vilje gældende, var den opgave hun satte sig, hende alt andet end ubehagelig. Det ville slet ikke blive nogen dårlig underholdning at manøvrere sådan, at hun kom til at holde tøjlerne i dette hus og så forsøge, hvad der kunne udrettes med det.

Under sådanne tanker som disse lod det sig endog gøre at nedsvælge den rædsomme te, og da dette var gjort, var hun allerede blevet utålmodig efter at gå gang med arbejdet.

"Hvis De vil undskylde mig," sagde hun til lady Dysart, "vil jeg gerne gå en tur i parken. Jeg er vant til at gå meget, og kan næppe sove, hvis jeg skal undvære min spadseretur."

"Gå, hvor De har lyst, og når De har lyst, i huset og udenfor huset. Finder De noget, der kan more Dem, så meget desto bedre. Jeg selv forlader kun sjældent mit værelse."

Der var altså klart ingen indblanding at befrygte fra husets herskerinde. Denne åbnede atter sin bog med prædikener og bøjede hovedet let som svar på miss Defarges tak.

"Der er ikke noget at se," sagde hun så. "Det må De være forberedt på."

"Jeg finder nok noget," sagde Terese halvhøjt, idet hun lukkede døren efter sig. Og det gjorde hun. I stedet for at gå ud, blev hun i huset og undersøgte hele første etage. Overalt fandt hun det samme forfald, det samme præg af fordums pragt. Her og der stødte hun på et og andet, som viste hende, at en eller anden afdød Dysart havde redet denne eller hin kæphest. Her viste et fantastisk udstyret værelse, prydet med grimme kopper, terriner og krus af porcelæn, at en af de hedenfarne havde været

liebhaver til gammelt porcelæn. I et andet værelse var væggene dækket af underlige, matte akvareller, og akvareller fyldte ligeledes alle de mange album, som lå spredt rundt omkring på de vakkelvorne borde. Miss Defarge så på det hele med et foragteligt smil.

"Har troet, hun havde talent for maleri, det stakkels menneske, og ingen har være skønsom nok til at gemme skidtet af vejen eller låse døren af," sagde hun til sig selv.

Der havde også været Dysart'er, som havde været bogorme, for der fandtes et bibliotek, der var viet til støv og mørke. Luften var isnende kold derinde. Selskabssalene, hvor der tydeligvis ikke var blevet holdt et selskab i mange, lange år, var næsten lige så slemme. Miss Defarge fandt de pladser, hvorfra de tyndbenede, forgyldte stole var taget fra, og hun tog sig den frihed at åbne skodderne for at slippe luften ind.

2

Lyset, der strømmede ind, åbenbarede en mængde afbleget gul satin og en mængde forgyldning, der var blevet mørkt under tidens indvirkning, og fandt derpå vejen til det eneste lyse og smukke på dette forladte sted – et ungdommeligt pigeansigt, som fra sin ovale ramme så ned på den fremmede med øjne, der var lige så blå som de blå kornblomster i hende hår. Hun så så lys og livagtig ud, at Terese Defarge uvilkårligt trak vejret dybt.

"Ah!" udbrød hun, "der er hun. Og jeg tror, lady Dysart har ret. Hun *er* den lykkeligste af de to."

Og det syntes ikke urimeligt at tro dette. Den blå fugl, som var hoppet ned på den slanke pegefinger, syntes at være det allerbedste selskab for den yndige unge skabning, som kærtegnede den. De strålende øjne havde aldrig kendt til tårer, de røde kinder var aldrig blegnet under sorg eller smerte. Det hele billede var som et stykke sommerhimmel: den blå fugl, de blå øjne og de blå blomster.

Og næppe kunne der vel tænkes en større kontrast end mellem det søde, ungdomsglade ansigt på maleriet og det mørke, forskende, som var vendt op mod det. Terese Defarge følte selv kontrasten.

"Hvor høj og mørk hun gør mig," sagde hun næsten vrantent, idet hun vendte sig bort. Hun overvurderede aldrig sit ydre, men det var dog ikke behageligt at blive tvunget til at undervurdere det ved kontrastens magt.

Ude i hallen lød der en øredøvende støj. Tunge fodtrin, møbler, som væltede, hunde, som kom styrtende, afbrød hendes betragtninger. En ungdommelig mandsstemme bandede meget og voldsomt både ad møblerne, som væltede, og ad hundene, som væltede dem, men disse ænsede kun lidet hans kommando og kom i fuld fart farende lige ind i salen, hvor de faldt over hinanden i deres anstrengelser for hurtigst muligt atter at retirere fra den ukendte stadsstue. Ejeren, som mærkede at hverken eder eller bønner nyttede noget, fulgte efter dem, og veg ligeledes tilbage ved synet af den falmede elegance.

"For pokker!" lød hans smagfulde udbrud ved synet af Terese, hvorpå han med et spark sendte sine hunde ud af stuen.

"Dette er altså Roger," tænkte Terese.

Og da dette var Roger, fandt hun i ham en høj, ung mand, som havde fået mere, end der med rette kunne tilkomme ham, i retning af knogler og muskler, som havde lyseblå øjne og stridt, tykt hår, og et væsen, som på en gang var både forlegent og lidt tølperagtigt.

"Å – jeg er med!" udbrød han endelig. "De er miss Defarge, den nye lærerinde."

Terese nikkede.

"Lady Dysart har givet mig tilladelse til at more mig," sagde hun, "og det har jeg gjort."

Det var tydeligt, at han gerne ville være flygtet, men ikke indså, hvordan han skulle kunne gøre det. Følgelig udstødte han blot et "Ah!" og kastede sig ned på den nærmeste sofa med de silkebetrukne, gule puder. Det var utvivlsomt for at vis, at han befandt sig meget vel og følte sig som situationens herre.

"Hvem lukkede op her?" spurgte han.

"Det gjorde jeg selv," svarede Terese. "Jeg behøvede blot at tage skodden fra det ene vindue og trække gardinerne til side. Og som sagt, jeg har lady Dysarts tilladelse."

"Ja, og min med, for den sags skyld. Forresten er det en af ejendommelighederne ved Dysart Court, at vi aldrig venter på at få lov. Enhver passer sit, og pokker tage de sidste."

"Ja, det ser jeg," sagde Terese tørt.

Han lo, og hans latter lød forlegen.

"Nå, det har De allerede fundet ud af," sagde han. "Og De er først kommet her i eftermiddag?"

"Ja, jeg kom nu i eftermiddag. Jeg håber, det er en god borgen for min forstand?"

Han lo atter.

"Ja, i alt fald borger det godt for Deres fremtid. De vil ikke blive skuffet her."

"Nej," svarede Terese, "det er ikke rimeligt, at jeg skulle blive skuffet."

"Har De set ungerne," var hans næste spørgsmål.

"En af dem – master Hugh. Det forekom mig, at hans manerer godt kunne forbedres."

"Agter De at forsøge på det?"

"Ja, jeg gør. Og hvis jeg ikke kan – ja, så vil jeg kalde det en skuffelse."

Den unge mands interesse for hende øgedes tydeligt, da han opdagede glimtet i hendes øjne og lagde mærke til en vis spændstighed, der med et blev påfaldende i hendes høje, slanke skikkelse. Han fik en forestilling om, at hun var ivrig efter at

begynde kampen. Og dog kunne han ikke lade være at forsøge at dæmpe hendes mod.

"Vi har haft et halvt dusin guvernanter før," sagde han. "De er i det højeste blevet her en måned. Når master Hugh geråder i raseri, er han ikke ulig sir Roderick. Han lader sig næppe holde tilbage af frygt for følgerne. Og der er jo det med unge damer, at de let bliver hysteriske."

"Bare vent, til de får *mig* til at blive hysterisk."

Det var virkelig et syn at se hende gøre et lille nik med hovedet og derefter kaste det bagover. Roger Dysart, som havde rig erfaring angående heste og hunde, kom til at tænke på en fin fuldblodshest, han engang havde haft og forsøgt at indride, og som havde endt sagen med at slå ham halvt ihjel og sig selv helt. Han havde altid sørget over dette fine dyr og havde taget sig tabet mere nær end noget andet, han havde lidt, siden han var dreng, og hans kærlighed til det havde først og fremmest grundet sig i dets ubetvingelige stædighed, som til sidst havde givet det døden.

"Bare vent," sagde miss Defarge, "til de får *mig* gjort hysterisk."

"De ser ellers ikke særlig hysterisk ud," bemærkede han.

Der var så lidt pigeagtig skyhed og omstændelighed ved hende, at han begyndte at føle sig mindre generet. Han havde enten hadet de forrige guvernanter eller gjort nar ad dem, men hende her havde han endnu ikke fået noget imod, og det gik visselig ikke an at gøre nar ad hende. Lady Dysart havde hidtil kun fået fat i sentimentale, gamle-unge damer eller ældre enker eller pebermøer, som var bange for ham og betragtede ham med skræk. Dette nye eksemplar tiltalte ham næsten.

"Godt," sagde han, "jeg tror, De nu ved det værste af, hvad der ligger foran Dem. Jeg ved, at lady Dysart ikke har malet noget rosenrødt, og siden De nu kender det værste, kunne jeg lide at vide, hvordan De ellers har det?"

"Jeg? Jeg er sulten."

"Sulten?" gentog han og rødmede helt op til hårrødderne.

"Jeg har ikke fået noget ordentligt at spise siden klokken syv i morges, og nu er den over seks. Lady Dysart kunne naturligvis ikke vide, og teen og smørrebrødet –"

"Pyh!" udbrød han og sprang op. "Sådan nogle forbandede –"

Terese standsede ham, idet han skulle til at fare ud af stuen.

"Gå ikke ud og skænd på dem for min skyld, selv om jeg er overbevist om, at de fortjener det," sagde hun. "Men kunne jeg få en smule aftensmad på mit værelse, før jeg går i seng, ville den unægtelig være velkommen."

Han var blevet rolig lige så pludseligt, som han før var blevet rasende. En ny tanke havde dæmpet hans vrede.

"I grunden er det ikke så meget tyendets skyld," sagde han. "Måske har de ikke haft noget bedre at sætte frem, før jeg kom ind. De handlende er ikke meget for at give os kredit, men hvis De kan lide vildt –"

"Jeg foretrækker det for alt andet."

"Så er Deres aftensmad sikret, og De skal ikke behøve at sulte, medmindre jeg skulle blive usikker på hånden. Og det kan jeg dårligt tro skulle ske."

"Kedeligt!" udbrød Terese Defarge, da han fo'r ud af stuen for at sørge for hendes aftensmad. "Nej, jeg tror bestemt ikke, her bliver kedeligt."

3

"Det var ikke alle, ja, mellem os sagt, jeg tror der er meget få, som ville synes om det, men jeg må tilstå, at det gør jeg," skrev hun samme aften i et brev til en nærtstående korrespondent. "Jeg synes om det nye, og – ja, jeg siger det rent ud, det meningsløse og forbavsende ved det hele. Jeg er glad ved at se for mig en opgave, som vil give mig nok at bestille. Og Dysart Court, og lady Dysart, og sir Roderick, og hans søn vil på ingen måde blive lette at behandle, det kan jeg nok forudse. Men du skal få at se, de skal ikke knække mig. Hvis forholdende her *kan* forbedres, så agter jeg at forbedre dem. Det er for mig næsten gribende at se et sted som dette. Hendes Nåde og arvingen interesserer mig, og sir Roderick opflammer mig næsten til raseri. Jeg ville ønske, han kom hjem, så jeg kunne prøve et eksperiment eller to. For nærværende opholder han sig på fastlandet, hvor han spiller og drikker og i det hele taget gør alt, hvad der er forkert. Har du nogensinde hørt ham omtale? Er han mon ikke det, du plejer at kalde 'en laban'?"

Disse sidste oplysninger havde hun fået af den pige, der bragte aftensmaden op til hendes værelse, og var så meddelsom, at det grænsede til uforskammethed.

"De kan nok synes, her ser slemt ud," sagde hun, "men det er intet imod, hvad det ville være, hvis sir Roderick fandt på at komme hjem. Så kan De tro, her blev en drikken og et spektakel, og vore løn – ja, den kan vi skyde en hvid pind efter."

"Hvor er sir Roderick nu?" spurgte miss Defarge og målte pigen med øjnene.

"Ja, hvem ved det?" lød det betydningsfulde svar. "Det er nok ikke mange, ellers ville der være for mange på jagt efter ham. Men på fastlandet er han nok. Det er der, han tjener sine penge med spil og væddemål. Ja, De kan tro, han er en net adelsmand!"

Terese så på hende med et velopdragent smil.

"Tak for aftensmaden. Det ser dejligt ud alt sammen. Jeg tror ikke, der er mere, jeg ønsker, så De kan godt gå," sagde hun, og afskar på denne måde en fortrolighed, hun ikke brød sig om at opmuntre.

"Det var master Roger, som gav ordre til aftensmaden," sagde pigen stødt. "Der havde nok ikke været stort i spisekammeret, hvis det ikke var for ham."

Det er et faktum, værd at nævne, at Terese Defarge havde været almindelig afholdt i sin tantes "finere pensionat" i Geneve. De elever, som fra først af ikke syntes om hende, endte i reglen med at tilbede hende. Småpiger, som var næsten syge af hjemve efter England, følte sig altid forunderligt tiltrukket af hende og lod til at finde megen trøst i at klynge sig så nær ind til hende som muligt. Sentimentale unge personer, som var blevet sendt hjemmefra for at blive kureret for en eller anden dårskab, kastede sig over hende for at høre hendes råd, og det mærkelige var, at de i tidens løb som regel fulgte det. Og opsætsige elever fandt efterhånden deres oprørsånd tæmmet, de vidste ikke hvorledes, og så sig nødsaget til at indrømme, at nederlaget ikke havde været så smerteligt endda. Der var intet hemmelighedsfuldt ved "mademoiselle Tereses" fortid, og dog fandt de romantisk anlagte en stor tilfredsstillelse i at gøre

hende til en meget hemmelighedsfuld person. Hun havde store, mørke øjne, hun var forældreløs, hun klædte sig meget i sort, og man ville vide, at hun var forlovet; dette var tilstrækkeligt materiale til en skolepigeroman.

"Hun ligner en heltinde i en roman på tre bind," sagde en nydelig lille pige, som hentede sin åndsføde af den slags værker. "Har du nogensinde lagt mærke til, hvor stærke håndled hun har? Og hendes øjne! Hvor hun udvider dem, og trækker dem sammen – og hvor de lyner! Folk med den slags øjne har næsten altid gjort noget. Jeg kan aldrig komme fra den tanke, at hun har gjort noget."

Men skønt jeg vover at fremstille hende for læseren som min heltinde, vil jeg lige så godt straks tilstå, at hun intet "havde gjort", at "mademoiselle Terese", som hendes elever kaldte hende, havde en meget rolig samvittighed, til trods for sine stærke håndled og ejendommelige øjne. Hun havde levet et lige så uskyldigt og roligt liv som den mest naive unge engelske pige, der nogensinde var blevet sendt til pensionatet, kun var, da hun var af et anderledes stof, resultatet blevet et andet.

Fra sit sjette til femtende år havde hun lært sine lektier og spist tykt smørrebrød sammen med de andre elever, og da hun ved denne alder udstyredes med sid kjole og værdighed og blev givet en klasse at bestyre, viste hun sig straks sin opgave voksen. Ikke sådan at forstå, at hun ikke i kortere tider ad gangen var blevet befriet fra skolelivets kedsommelige rutine. Det var almindeligt, at man blev indtaget i hende, som allerede antydet, og hun tilbragte sjældent sine ferier i pensionatet. Store og små piger inviterede hende til deres hjem, og hun besøgte på den måde forskellige dele af England, Frankrig,

Tyskland, ja selv Italien, hvilket sidste land ubetinget faldt bedst i hendes smag. Og hendes besøg forløb sjældent uden begivenheder, specielt hvor der var herrer i huset. Undertiden var de derimod så begivenhedsrige, at hun var glad, når de var til ende, og et af disse besøg – et besøg i England – endte også virkelig, som man kunne vente – med forviklinger og ubehageligheder. Man kunne nære en abstrakt beundring for hende og skrive til hende og invitere hende til at tilbringe ferierne hos sig, når Adela eller Rose eller Lotte kom hjem, men der var stor forskel på dette og på at glæde sig over, at d'herrer sønner og arvinger gik hen og forelskede sig i hende og lagde hånd og hjerte for hendes fødder. Jeg indrømmer altså, at den unge pige havde haft sin lille episode, skønt hendes samvittighed var fuldstændig fri for alt sentimentalt vrøvl. Derudover behøver jeg ikke at forklare andet, end at hun var kommet til at tage posten som lærerinde på Dysart Court, fordi hendes tante, pensionatsindehaveren mademoiselle Ducloux, havde trukket sig tilbage til privatlivet.

Det materiale, hun den næste morgen forefandt i skolestuen, bragte hende ingenlunde til fortvivlelse, selv om det ikke så meget lovende ud. Master Hugh Dysart havde hun taget åndeligt mål af ved deres første møde, og de to piger var kvindelige kopier af ham, – magre, sortøjede unge vilde, hvis mørke øjne halvt frygtsomme, halvt trodsige stirrede frem under den tykke, uordentlige manke. De var skammeligt dårligt klædt, og fuldstændig forsømte; de kunne intet og havde ikke begreb om lydighed og respekt. De så endog ud, som om de ikke havde fået nok at spise, og skønt et skarpt øje nok kunne

opdage grundtrækkene til en vis skønhed hos dem, var denne af en mørk og lidet tiltalende slags.

"Det første, jeg vil lære jer," sagde hun, "er at øve jeres hukommelse i en bestemt retning. I skal altid huske på, at I skal adlyde mig. – *At I skal adlyde mig!*" Hun slog let i bordet med pegefingeren for hvert af disse ord, og de unge barbarer stirrede på hende med et blik, der røbede kuet trods.

Da undervisningen var forbi, mødte hun Roger på sin vej ned ad trappen. Han standsede og lo.

"Nå?" spurgte han.

"Å, endnu er det ikke så galt. Jeg har endnu hverken slået eller bandet, og de vil ikke så snart glemme, hvad jeg har sagt dem."

"Vent bare," sagde han og lo atter.

"I går var det mig, som bad Dem vente," sagde hun. "Vent!"

Om eftermiddagen stiftede hun et nyt bekendtskab. Hun havde strejfet omkring i parken, og gik ved sin hjemkomst ind i det værelse, hvor lady Dysart plejede at sidde, men hun fandt ingen lady Dysart. Hun troede først, at der ingen mennesker var, indtil en let gispen henledte hendes opmærksomhed på en af de store lænestole, som stod med ryggen mod hende, og på hvis udskårne rygstykke et par af de smukkeste arme, hun i sit liv havde set, hvilede – arme, som tydeligvis var slynget bag en eller andens hoved.

Det var så fuldendte arme, at hun et øjeblik blev stående i tavs beundring af deres bløde, store linjer. Endelig forstyrrede hun dog armenes ejerinde ved en uvilkårlig bevægelse, og denne rejste sig følgelig og vendte sig om, skønt ikke med unødigt hastværk.

"Ah!" sagde hun langsomt. "Jeg troede, det var Roger."

Det kunne ikke nægtes, at hendes hele skikkelse fuldstændig holdt, hvad armene havde lovet. Terese blev ligefrem overvældet af hendes mærkværdigt plastiske skønhed. Hun var ligefrem fuldendt formet, og i den hvide merinos kjole, der kun var holdt sammen om livet med et sort fløjlsbånd, så hun ud som en græsk gudinde. For øvrigt var der intet klassisk over den unge dame. Hun var ingenlunde korrekt i sit ydre. Der var en fin rødme i hendes smukke kinder, og over de dejlige blå øjne lå der en let tåge, som vidnede om at hun havde sovet, som et barn sover. Hendes lyse, gyldne hår truede med at falde ned; hun var, kort sagt, en temmelig uordentlig skønhed. Og dog, hvor fuldendt smuk hun var!

"Jeg troede, det var Roger," gentog hun halvt bebrejdende, som om det kunne være Tereses fejl, at det ikke var Roger. "Jeg sidder og venter på ham. Han lader mig altid vente."

"Ved han, at De er her?" spurgte Terese.

Hun sank ned i stolen med et udtryk, som kunne være blevet kaldt vrantent i et andet ansigt, men som i hendes langsomt smeltede hen til et godmodigt smil, som om hun slet ikke kunne ulejlige sig med at blive vred.

"Jeg ved det ikke," svarede hun. "Man ved aldrig den slags her i huset. Jeg bad Jekyl sige ham det, så snart han kom ind, og jeg bad Hugh se efter ham i parken."

"Parken – det er temmelig vidtløftigt at se efter ham der."

"Ja."

Hun lod sine øjne, der var blå som en konvolvolus eller som en forårshimmel, hvile på Terese med den største ro, uden at det lod som om hun ulejligede sig med at finde ud af, hvem hun var.

"Vil De ikke sætte Dem?" sagde hun endelig.

Terese satte sig, tog et fint håndarbejde op af sin lomme og begyndte at arbejde på det. Hun var nysgerrig, men bestemte sig til at vente tålmodigt, idet hun havde en følelse af, at den unge dame ville være lige så åbenhjertet som lady Dysart, skønt hendes åbenhjertighed ville have en anden grund.

Dette viste sig også at være tilfældet.

"Hvor hurtigt De arbejder," sagde hun til sidst.

"Ja," svarede Terese.

"Er det ikke trættende?"

"Nej, slet ikke. Det er så let, som det kan være."

"Det ville trætte mig. Alt arbejde trætter mig. Men måske" – med en eftertænksom mine – "måske jeg er doven."

Terese måtte le.

"Måske," sagde hun.

"Ja," svarede den anden smilende, men dette var tydeligvis snarere af godmodighed end af nogen sans for det komiske. "Jeg tror virkelig, jeg må være doven. Jeg hader al ulejlighed. Jeg hader den så grundigt, at det afholder mig fra at skændes med folk og hævde min ret. Jeg tror, at jeg langt hellere vil leve uden nogen som helst rettigheder end kæmpe mig dem til."

"De må være overordentlig rar og hyggelig at leve sammen med."

"Ja, det mener jeg, jeg må være, men jeg er ikke sikker på det alligevel. Folk har sådanne forskellige opfattelser, ser De. Der er nu min søster Barbara. Jeg ved ikke hvorfor, men hun minder mig om Dem, skønt hun ikke ligner Dem mere, end en stok ligner en rosenbusk. Men Barbara er energisk. Hun arbejder altid, og hun skænder altid på andre, fordi de ikke arbejder, og

hun ved altid, hvad andre bør gøre. Hvis jeg var en af hendes fattige og i det hele taget *kunne* hade nogen, tror jeg, jeg ville hade hende. Hun er af de *udmærkede* mennesker, ser De, og hun foragter alle. Jeg er sikker på, der er ikke den orm, som kryber på jorden, hun ikke har mere agtelse for end for mig."

Hele denne bekendelse blev aflagt med en så forbavsende ro, at Terese blev mere og mere forbavset og arbejdede hurtigere end nogensinde.

"Hvem er hun?" spurgte hun sig selv. "Hvor kan hun høre hjemme?"

Det var, som om den anden havde hørt disse stumme spørgsmål, så direkte var det svar, hun i næste øjeblik gav.

"Og så er der Robert. Jeg siger så ofte til ham, når han har sine anfald af raseri, og det så til og med er varmt i vejret: 'Fætter Roger,' siger jeg, 'hvad nytter det at fare således op og gøre dig selv varm? Du bliver bare varm, det ved du jo; det er det eneste , det fører til. *Jeg* forsøger altid at holde mig så rolig som muligt; så bliver man ikke varm.' Men han hører aldrig på mig, skønt mod mig raser han aldrig, som han gør mod andre."

"Er De mr. Dysarts kusine?"

"Ja, nede fra præstegården. Jeg er meget heroppe; det har jeg altid plejet at være, skønt papa naturligvis er højst misfornøjet med sir Roderick. Det må jo alle være, som har nogen agtelse for sig selv, ved De jo."

"Jeg har aldrig set sir Roderick," bemærkede Terese.

"Roger er ikke det mindste lig ham," fortsatte den anden, som om hun straks var rede til at tage hans forsvar, hvis der i denne bemærkning skulle ligge nogen antydning til en formodet lighed mellem fader og søn. "Roger er ganske

anderledes, skønt han naturligvis heller ikke er, som han skal være. Han er heftig og ubehøvlet og slet ikke høflig, men jeg holder nu af ham alligevel. Det har jeg altid gjort."

Således blev hun siddende og sludrede på en skødesløs og behagelig måde i næsten en time, fortalte løst og fast og så imens så smuk, elskværdig og majestætisk ud, at Terese ikke kunne andet end synes godt om hende, trods hendes barnagtighed. Hun talte om "præstegården," om "Barbara" og "papa," om "børnene" og først og fremmest om "Roger", uden at det en eneste gang faldt hende ind, at hun ikke havde givet det fjerneste vink om, hvem hun selv var, og heller ikke kendte den andens navn. "Men det kommer nok," tænkte Terese, mens hun sad og hørte på hende.

Hun var kommet derhen for at tale med Roger om "hesten," sagde hun, en hest, som han selv havde givet hende for nogen tid siden.

"Jeg ville gerne have, han skulle komme og se på dens fod," sagde hun. "Der er noget i vejen med den. Og jeg er sikker på, han bliver vred på mig. Det bliver han altid, når der er noget i vejen med den, så skænder han og siger, det er min skyld, fordi jeg ikke passer den ordentligt. Jeg ville ønske, han snart ville komme."

Men han kom ikke, og til sidst blev hun træt af at vente. Barbara ville heller ikke vente længere med middagen, eller, endnu værre, de ville slet ikke lade middagen stå til hende, og det var kedeligt. Hun rejste sig derpå og søgte efter sin hat, som blev fundet under et af bordene; og da den var malerisk og fuldstændig uafhængig af den daværende mode – en stor

bredskygget hat, hæftet op på den ene side med en rød rose – viste den sig at være meget klædelig.

"De fortæller nok Roger om Kitty," sagde hun til Terese. "Ja, gør det. Det er hendes venstre bagben. Og så kommer De vel og besøger os? Præstegården er gammel og forfalden, men vi har det dog hyggeligere end her. Jeg synes altid, solen skinner varmere der, og der er sådanne hyggelige kroge i haven, hvor vi kan strække os. Barbara siger, at jeg altid strækker mig i solen, som en italiensk tiggerpige, og jeg har altid tænkt" – dette med det yndigste smil – "at jeg gerne ville være en italiensk tiggerpige. Ja, så godaften!"

Men førend hun havde lukket døren ganske efter sig, åbnede hun den atter.

"Jeg glemte vist at sige Dem, at jeg er Elizabeth Dysart," sagde hun og forsvandt.

Terese følte sig fristet til at gå hen til vinduet for at se efter Elizabeth Dysart, og hun så hende da tage en genvej tværs over græsplænen med den hvide kjole slæbende efter sig henover græsset, mens solen skinnede på hendes lyse, gyldne hår, og den milde sommervind bragte de åbne ærmer til at bevæge sig som vinger.

"Man kunne tro, hun var en nymfe," tænkte Terese, "men hun kan dog sikkert ikke gå langt i denne dragt, med mindre beboerne i egnen skulle være vant til at se unge damer vandre omkring i en skikkelse, som om de netop var steget ned fra en piedestal. Måske møder hun 'Roger' og fortæller ham selv om 'Kitty' og hendes bagfod."

Da Roger kom hjem, viste det sig imidlertid, at hun ikke havde mødt ham. Han kom ind, så træt og ked ud og opdagede

ved første blik på den store lænestol, foran hvilken der lå nogle lyserøde rosenblade, der var faldet fra gudindens bælte, at der havde været nogen.

"Hvem har været her?" spurgte han skarpt.

Terese så op fra sit arbejde med et fint smil.

"Deres kusine, miss Elizabeth Dysart," svarede hun.

4

"Miss Elizabeth Dysart," begyndte Terese, da hun den aften sad inde hos lady Dysart.

Hendes Nåde trak øjenbrynene lidt i vejret.

"Elizabeth?" sagde hun. "Hvornår så De Elizabeth?"

"I eftermiddags," svarede hun. "Er det muligt, at man ikke har fortalt Dem, at hun har været her?"

"Ja, det er meget muligt," svarede den anden tørt. "Ingen tager hensyn til Elizabeth. Hun gør aldrig krav på megen opmærksomhed. Hun kommer og går som det falder hende ind, og det er aldrig mig, hun besøger. Det er altid Roger, hun vil tale med."

"Hun spurgte efter mr. Dysart," svarede Terese.

"Hun generer sig ikke," bemærkede Hendes Nåde. "Hun lægger sine følelser lige så åbent for dagen, som om hun var seks og ikke tyve år. Hun følger ham i hælene med den elskværdigste ro. Undertiden synes jeg om hende for det, undertiden taber jeg tålmodigheden."

Det var naturligt, at miss Defarge kom til at undre sig over, af hvad art de følelser var, miss Elizabeth Dysart nærede for sin fætter. De havde forekommet hende at være meget uskyldige og naturlige.

"Hvor smuk hun er," sagde hun højt.

"Smuk!" gentog Hendes Nåde. "Hun er mere end smuk, hun er vidunderlig, og enten ved hun det ikke, eller hun bryder sig ikke om det. Hun er smuk, fordi hun ikke kan gøre for det, og

på sin uordentlige måde er hun altid malerisk. Den hvide merinos kjole for eksempel –"

"Hun havde den på i dag," sagde Terese.

"Naturligvis. Roger beundrede den engang på sin ceremonielle måde, og siden har hun brugt den så ofte som muligt. Hvor grusom ville den ikke se ud på enhver anden. Den har været vasket tyve gange, men om hendes skikkelse falder den i klassiske folder, og så gammeldags som den er, kan ingen falde på at klage på den. Den er bekvem, siger hun, og let at tage på, og derfor går hun med den så længe, den bare kan hænge sammen, medmindre Roger skulle fortælle hende, at den begynder at blive for gul."

"Alle Dysart'er er fattige," vedblev mylady. "Præsten – Eustace – gjorde et inklinationsparti og mistede efter tolv års ægteskab sin smukke kone, som havde skænket ham seks børn. Elizabeth ligner hende, og derfor holder Eustace i al hemmelighed mere af hende end af de andre børn. Han vil gerne have hende siddende inde på sit kontor, når han skriver sine prædikener. Og med hensyn til Barbara – men De kommer tidsnok til at se Barbara. Jeg tvivler ikke på, at hun vil gøre Dem en visit i morgen for at undersøge, om De er rettroende."

Og ganske rigtigt, den næste dag viste den ældste miss Dysart sig. Hun var så ulig sin søster som vel muligt. Terese Defarge fandt, at hun nærmest lignede en brun spurv. Hendes øjne var brune, hendes hår brunt, og hun var klædt i brunt fra top til tå. Hun bar i hånden en net lille notesbog og et udvalg af traktater, og betragtede tydeligvis Terese som en, der kunne blive hende til hjælp ved hendes arbejde i sognet.

"En bemærkning, jeg hørte af Elizabeth, ledte mig til at fatte det håb, at vi kunne have noget tilfælles," sagde hun. "Hun fortalte mig, at De holdt af at arbejde."

Derpå tog hun sin lommebog frem, som var fuld af notitser om visitter, der skulle aflægges, og traktater, der skulle afleveres. "Tale Forbes tilrette for hans dovenskab." – "Læse nogle vers af Jobs Bog for mrs. Feggs næste gang, hun klager over sin gigt," læste Terese på første side.

"Hvis Elizabeth ville hjælpe mig, kunne vi udrette meget," vedblev miss Dysart, "men i så henseende er hun ubevægelig; og jeg må indrømme, at det er sjældent, Elizabeth er ubevægelig i nogen retning. Ligegyldighed er hendes skødesynd, og følgen er, at børnene løber omkring uden tilsyn. Hun er alt for doven til at tage sig af dem, og jeg har virkelig ikke tid. Sognet kan ikke ganske forsømmes."

"De taler om Deres faders børn?" spurgte Terese.

"Ja," svarede miss Dysart og tog sin blyant frem. "vi er seks, og de fire yngste er mit livs prøvelse. Ingen regelmæssighed, ingen ordenssans. Og Elizabeth, som kunne få dem til hvad det skulle være, fordi de er så ubegribeligt glade for hende, ligger den halve dag i græsset og fortæller dem eventyr. Men må jeg give Dem en liste på personer, der skal besøges?"

Her skulle hun imidlertid møde en skuffelse. Terese rystede på hovedet. Hun følte sig ikke mr. Forbes og mrs. Feggs voksen. "Jeg finder, at her er meget at gøre i selve huset. Jeg må bede Dem undskylde mig."

Og Barbara gik skuffet bort med sin notesbog. Dette var værre end med Elizabeth, sagde hun til sig selv, for Elizabeth duede jo simpelthen ikke til den gerning, mens denne miss

Defarge med sin bestemte mine ganske sikkert ville have været en stor akkvisition. Selv Forbes, den fritalende og republikanske Forbes, ville have forstået, at han skulle vise hende respekt.

Terese så meget lidt til den unge mand, Robert, eller Roger, som han gerne kaldtes. Han syntes at leve et underligt formålsløst, vagabonderende liv, at komme og gå, som han behagede og det uden andet selskab end sine hunde. Hvis han havde andre venner, viste de sig aldrig på herregården. Forresten var han i reglen mørk i hu, stille og ligegyldig. Terese betragtede ham lidt foragteligt og tænkte, at han næppe kunne være nogen vinding i nogen som helst kreds. For hende var han snarere en plage. Han var det første eksemplar af denne slags, hun nogensinde i sit liv havde mødt, og når hun, som det ofte hændte, fandt hans øjne fæstede på sig, ærgrede hun sig over hans ufordulgte stirren.

"Hvorfor går De aldrig hen og besøger Elizabeth Dysart?" spurgte han en gang pludselig. "Hvad ret har De til at sidde her og sy og sy uden at forunde Dem nogen hvile. Jeg kan ikke fordrage at se en dame sidde og sy."

"Det er uheldigt," svarede Terese tørt. Sagen var, at en af hendes første reformbestræbelser havde været henvendt på hendes elevers garderobe, og hun havde straks opdaget, at hendes arbejde med børnenes klæder fra første øjeblik af havde vakt den unge mands mishag.

"De har ingen ret til at gøre dette," gentog han og pegede på bunken ved hendes side.

Hun trak kun på de smukke skuldre.

"Det kommer ikke Dem ved!" fortsatte han opbragt og gav sig til hendes store forbavselse til at marchere op og ned på gulvet med lange skridt.

"Vi bringer skam over vort navn," sagde han. "Vi lyver, vi bedrager, vi narrer folk. Ingen er sikker, som kommer indenfor vor dør. Selv købmændene kender os. Vi har jo ikke sparet de fattigste iblandt dem. Hvem er der, vi uden skam kan se ind i ansigtet?"

Her standsede han lige så pludseligt, som han var begyndt.

"Hvor dum jeg er!" udbrød han. "Hvad kan De vide om det, eller hvad bryder De Dem om det? Men De skulle gå ned til præstegården og besøge Elizabeth Dysart. Hun har bedt om det." Og hermed marcherede han rød og ærgerlig ud af værelset.

Også Terese følte, at hun var blevet rød.

"Han ser og føler altså? Jaså?" tænkte hun ved sig selv. "Ja, det var jo ikke så godt."

Om eftermiddagen gik hun til præstegården. På vejen op mod huset hørte hun stemmer fra en anden kant af haven, og ved at se i denne retning opdagede hun Elizabeth Dysart liggende i græsset omringet af fire børn, der havde grupperet sig om hende i maleriske stillinger. Terese overhørte følgende:

"Lucy, jeg bliver nødt til at standse midt i historien, hvis du vil vifte mig på den heftige måde. Jeg bliver varm blot af at se på dig, og jeg kan ikke tåle at blive varm –. 'Og prinsesse Griselda standsede og sagde til dragen –.' Men der har vi jo miss Defarge!"

Og alle fire børn fo'r op og stirrede på hende med fire par store øjne, der lignede miss Elizabeths, og Elizabeth selv rejste

sig og stod smilende mellem roserne.

"Roger sagde, at han ville bede Dem komme," sagde hun roligt.

Og hun lod sig atter dale ned på græsset og ventede tydeligvis, at Terese skulle gøre det samme, uden at det lod til at falde hende ind, at der var noget ejendommeligt, ceremonielt ved det hele.

"Sæt dig ved siden af miss Defarge og vift hende, Lucy," sagde hun til den ældste af pigerne. "Lucy er den flinkeste til at vifte," bemærkede hun til Terese, "og i dag er det hendes tur."

"Hendes tur!" gentog Terese.

"Ja! De har hver sin dag til at vifte mig, og jeg betaler dem med eventyr og kager. Vi holder alle så meget af kager, men jeg er den eneste, som tør tage uden at spørge."

Den mærkelige begivenhed indtraf her virkelig, at Terese Defarge ikke vidste, hvad hun skulle sige. Et par minutter blev hun siddende ganske passiv og spekulerede på, hvad der nu ville komme.

Hun behøvede ikke at vente længe. Det, som kom, var Roger, der kastede havelågen op på vid gab og kom hen over græsset med lange skridt, som en gæst, der vidste, hvor han skulle finde sine folk og ikke var vant til at iagttage formerne.

Måske havde han ikke ventet at se Terese der så snart. I hvert fald rødmede han, idet han tog til hatten og kastede sig ned foran Elizabeths fødder.

"Så De fandt vejen herover?" sagde han.

"Det var ikke vanskeligt," svarede Terese.

Uden selv at vide det begyndte hun at stirre på de to, som sad der, han hvilende på albuerne, mens Elizabeth så ned på ham

med et mat, men kærligt smil.

"Er han forelsket i hende, eller er hun forelsket i ham?" spurgte Terese sig selv, "eller er det muligt, at de er forelskede i hinanden? Det ville være underligt, men –"

Her standsede hendes filosoferen, fordi det ikke var let at føre den videre. Det så unægtelig ud til at være en besynderlig tingenes tilstand. Hvis nogen gjorde kur, var det gudinden, og hun kurtiserede på den uskyldigste og mindst romantiske måde af verden. Hun foldede en stor vifte ud og viftede Robert med den med yndefuld regelmæssighed. To irettesættelser angående Kittys venstre bagben modtog hun i ydmyghed. Hun gik endog ind i huset og bragte en kande isvand ud til ham, da han klagede over varmen, og hun stod foran ham og skænkede i for ham med en mine af at glæde sig ved at tjene ham, som i høj grad forbavsede Terese Defarge.

Sandt at sige var miss Defarge blevet temmelig forarget, men denne forargelse var snarere rettet mod Roger Dysart end mod Elizabeth. Hendes stolthed irriteredes ved at se, hvor roligt han lod sig betjene, hun så til med tavs foragt, og da hun rejste sig for at gå, var hendes slanke, sorte skikkelse blevet så høj og rank, at Roger Dysart betragtede hende med en vis forbavselse.

Hun havde ikke tænkt sig, at han ville følge hende, men han rejste sig samtidig med hende og beærede Elizabeth med et kort og skødesløst farvel.

"Jeg skal komme tilbage i morgen og se til Kittys fod," sagde han, "og hvis det fordømte menneske ikke har passet hende godt, skal jeg knække nakken på ham." Efter denne høviske udtalelse gik han afsted for at indhente Terese, og gav sig til at marchere afsted ved hendes side.

Miss Defarge gik en stund uden at sige noget. Roger så sig nødsaget til at tale først.

"Nå," sagde han pludselig, "hvad synes De så om os?"

Hendes svar kom højst forbavsende. Hun standsede pludselig og så ham lige ind i ansigtet.

"Opfører De Dem altid sådan mod miss Elizabeth Dysart, som De gjorde her i eftermiddag?" spurgte hun.

"Ja, det gør jeg nok," svarede han.

"Jaså!" Hun vendte sig og gik videre uden at sige et ord mere.

Han holdt trit med hende og underholdt sig med at slå blomsterhovederne af med en let pisk, han holdt i hånden. Pludselig forsvarede han sig med lady Dysarts egne ord:

"Ingen tager hensyn til Elizabeth."

"Nej, det ser man tydeligt."

"Hvorfor skulle vi?" fortsatte han. "Hun bryder sig ikke om det. Hun ville ikke forstå det, hvis vi gjorde. Hvis jeg pludselig blev høflig og formel, ville hun tro, jeg var vred på hende."

Terese sagde intet.

"Misforstå mig ikke," vedblev han, idet han arbejdede sig op til sin sædvanlige heftighed, "jeg er ikke så blind, at jeg jo ikke indser, at hun er mere værd end et helt dusin mere fordringsfulde kvinder. De må ikke tro, at jeg er nogen idiot heller. Hun er den bedste og sandeste ven, jeg nogensinde har haft. – Hun er den *eneste* ven, jeg nogensinde har haft!"

"Lady Dysart er Deres ven," bemærkede Terese.

"Ja, måske, men ikke som Elizabeth. Hun har holdt af mig, lige siden jeg var en lille knægt. Hun begyndte at hjælpe mig og bære ting for mig, da hun var tre år gammel, og hun gjorde det,

fordi hun er elskværdig nok til at finde fornøjelse i det. Hun er tro som guld og helt uskyldig. Jeg beundrer uskyldige kvinder."

Terese svarede ikke, og han vedblev:

"Og hun har gjort meget, som jeg aldrig kan glemme hende. Når min djævel af en fader havde slået mig og halvt sultet mig ihjel, som han fandt en elskværdig fornøjelse i at gøre, var hun min eneste trøst. Hun plejede at vente på mig nede i parken, med mad hun havde gemt til mig, indtil jeg kom derned og rasede mig selv træt. En gang da sir Roderick slog mig med sin ridepisk, løb hun mellem os, og stod med armene om min hals, indtil han blev nødt til at standse – ikke fordi hun var et barn og en lille pige, men fordi hun ikke hørte til hans egen flok. Og hun fik et slag, som hun bar mærker af i mange dage. – Jeg håber," disse sidste ord fremstammede han gennem de sammenbidte tænder, "jeg håber en gang at kunne betale sir Roderick det tilbage."

Efter denne udgydelse tav han pludselig ganske stille, og de tilbagelagde resten af vejen uden at veksle et ord sammen.

Idet de trådte ind i huset, fandt han imidlertid noget at sige. Han standsede og tog et brev op af lommen.

"Det er til Dem," sagde han. "Jeg glemte at give Dem det i morges."

Terese modtog brevet med rynket pande. Det var utaknemmeligt og urimeligt af hende, men hun modtog brevet med rynket pande. Og dog vidste hun lige så godt, som om hun havde læst brevet, hvordan det ville lyde. Overskriften var, som i alle den slags breve:

"Min kæreste, min dyrebare Terese."

5

"Jeg tror virkelig," skrev Terese nogle få dage senere som svar på dette brev, "at jeg allerede har udrettet noget, om det end går meget langsomt. De helt gennem uærlige tjenere er begyndt at hade mig, og dette finder jeg opmuntrende. Jeg har angrebet løven i dens hule, eller rettere, løvinden i hendes. Hermed mener jeg en smuk, glattunget, højst tvivlsom husholderske, som har lady Dysarts nøgler og bestjæler hende systematisk. Jeg formoder, der, som jeg før har sagt, ingen grund er til, at jeg skal blande mig i noget, men det hele foretagende forarger mig, og jeg har jo intet andet at gøre. Jeg tror også, at jeg har en slags administrerende talent. Økonomi interesserer mig, og jeg har en vis evne til at gennemføre den. Det er den franske side af min karakter. Min tante, mademoiselle Ducloux plejede at beundre den. Og skal jeg tilstå det, så beundrer jeg den selv; jeg er stolt af den. Her på Dysart Court ser jeg det forfærdeligste sløseri og uorden; en masse ting går til spilde, og jeg ser unyttede ressourcer. Jeg kan da ikke modstå min lyst til at rette på det. Jeg begyndte med at forsøge at vække lady Dysart af hendes dvale, og det lykkedes mig for så vidt, som hun gav mig en ubegrænset myndighed over nøgler og skabe. Løvindens holdning var alt andet end behagelig. Hun var så rasende, at jeg et par gange troede, hun ville have ædt mig, om hun havde turdet. Med børnene er jeg nået til kulminationspunktet og tror ikke, jeg skal få mere bryderi med dem. I går stod hovedslaget med master Hugh Dysart, og jeg tror – ja, jeg tror virkelig, at jeg i det store og hele må siges at være sejrherre. Han er en ung

vild, denne master Hugh Dysart og han har fra første stund af gjort alt, hvad han på nogen måde turde, for at tirre mig. Men i går kom da krisen. Den unge herre bragte sin hund med ind i skolestuen, en stor, bister hund, som tilhører sir Roderick og som jeg i al hemmelighed er bange for. Han medbragte også sin pisk og sad og tirrede den med denne. Jeg befalede ham at følge hunden ud og give mig pisken. Han befalede hunden at blive og nægtede at give mig pisken. Jeg er, som du ved, bange for hunde, men min vrede sejrede over min frygt, og jeg tog uden videre dyret ved halsbåndet og førte den ud. Derpå gik jeg tilbage til min plads og befalede den unge sir Roderick at komme hen til mig. Småpigerne lod bøgerne falde og sad og stirrede på mig. Jeg tror virkelig, at der var noget i mit ansigt, som skræmte dem. Drengen blev i fulde to minutter siddende på sin plads og lo på sin allermest uforskammede måde, hvorpå han pludselig syntes at blive overfaldet af et raseri. Han sprang op, og førend jeg kunne nå ham med min arm, havde han givet mig et slag med pisken, tværs over ansigtet.

Med mindre du nogensinde har fået slag, kan du på ingen måde forestille dig dets virkning på mig. Vi er jo enige om, at mit temperament ikke er det roligste, og jeg tilstår, at det overmandede mig, samtidig med at jeg indså, at nu eller aldrig måtte jeg handle. Jeg vred svøben ud af det lille uhyres hænder og slog og slog, indtil jeg følte, at selv den elskværdige sir Roderick måtte have været fornøjet med mig; derpå knækkede jeg svøben i tre stykker og kastede dem hen til ham.

– – – Men det er virkelig ikke smukt at fylde dit brev med disse behagelige beretninger. Lad os beskæftige os med et mere tilfredsstillende tema – major Ponsonby fx."

Den lille episode, som ovenfor er skildret, havde i virkeligheden været meget spændende, og resultatet var på ingen måde dårligt. Master Hugh Dysart havde fået en lektion, og hans lærerinde drog fordel af hans udvidede begreber. Han havde plejet at gøre nar af de ældre ungmøer, som før havde skullet bibringe ham visdom, og at slå sig til ridder på dem, men her havde han truffet en dame med håndled af stål og et temperament, som nok på en måde kunne måle sig med sir Rodericks, den eneste, som hidtil havde kunnet betvinge ham.

Miss Defarge præsenterede sig den dag ved middagsbordet med et rødt mærke over den brune, fine kind, og Roger Dysart stirrede på det på en måde, der bragte hende til at smile,

"Ja," sagde hun efter bordet, "vi har haft et optrin i skolestuen."

Blodet fo'r ham til hovedet, som hun havde ventet.

"Den –!" udbrød han.

"Nej," sagde hun, "De behøver ikke at være vred. Jeg er det ikke, og det gik alt sammen godt. Jeg tror ikke, master Hugh vil volde mig nogen ulejlighed mere. Fra i dag af vil han begynde at forstå."

Men Roger var rasende.

"De er ikke stærk nok til at prygle ham, som han fortjener," sagde han.

Hun så leende op på ham med et betydningsfuldt glimt i øjet.

"Ikke?" sagde hun. "Det tror jeg dog. I hvert fald er det nu gjort."

Det var gjort, og, som hun havde forudsagt, var alt besvær forbi. Drengen var lydig, om end mørk i hu, og det var tydeligt,

at han følte noget, som lignede respekt for hende. Hun opdagede, at han ofte sad og betragtede hende stjålent, og efter i en uge at have vist ham den fuldstændigste ligegyldighed forandrede hun taktik, hun viste ham fra tid til anden en ekstra opmærksomhed og hædrede ham pludselig med et af disse smil, hun ellers forbeholdt meget ældre herrer. Den unge vilde stirrede på hende et par sekunder, og berørtes derpå på samme måde, som ældre folk plejede at berøres af det. Han stirrede på hende stivere end nogensinde, men der var nu en vis beundring i hans stirren. Han var en dristig ung herre og en ægte Dysart, og følgelig var han, selv i ni-ti års alderen, ikke ganske utilgængelig for kvindelig indflydelse.

Den aften gik Terese lige op i skolestuen efter at have drukket te. Hun havde breve at skrive, og da hun havde skrevet disse, satte hun sig i det brede vindue, som vendte ud mod parken. Hun var i en underlig stemning og ønskede at være alene, men inden ret lang tid var gået, blev hun sig bevidst, at der var en person til i værelset. Hun vendte sig utålmodigt om og så sin elev stå i nogle skridts afstand med ryggen mod væggen, hænderne i lommen og øjnene stift fæstet på hende. Der var et ikke helt godt udtryk i hans kønne, hårde ansigt.

Et minut stod han blot således og stirrede overlegent på hende; endelig nedlod han sig til at sige noget.

"Kan du ride?" spurgte han.

"Nej," svarede Terese nonchalant.

"Er du bange?" – med et endnu dristigere blik.

"Nej."

Han trak sig lidt nærmere og spurgte med ny interesse: "Ville du gerne forsøge?"

"Hvorfor spørger du?"

"Fordi jeg ville lære dig det, hvis du havde lyst."

"Tror du, du kan det?" spurgte Terese roligt.

"Ja. Og jeg har en hest, som jeg selv ejer, nede i stalden. Den er så spagfærdig, at det er en passende damehest," tilføjede han foragteligt. "Vil du forsøge den?"

Terese betragtede ham forskende.

"Ja," svarede hun til sidst.

"Hvornår?"

"I morgen."

"Godt." Og efter en lang stirren gik han sin vej uden at sige mere.

Den næste morgen mødte Roger Terese, som tydeligvis kom hjem fra en ridetur. Hun holdt en pisk i hånden og var iført et rideskørt, hun havde lånt af lady Dysart, som ikke havde siddet på en hest i mange år.

"Hvor har De været?" spurgte han.

"Jeg har taget undervisning i ridning."

Han så ud af døren og opdagede Hugh, som i strakt karriere red ned gennem alleen, sandsynligvis lettet ved nu at kunne styrte afsted som det passede ham.

"Hvad?" udbrød han. "Den lille møgunge! Ønsker De at knække nakken? Hvorfor ikke lade mig lære Dem det, hvis De overhovedet bryder Dem om det?"

"De har ikke tilbudt Dem, men det har han," svarede hun med hemmelig triumf.

"Ja, hvis De vil betro Dem til et spædbarn –"

"Han er intet spædbarn. Jeg ville ønske, jeg sad så fast i sadlen som han. I det hele taget synes jeg om det, og hvad mere

er, jeg begynder at synes om *ham*."

Med disse ord gik hun leende op ad trappen.

Før mange uger var gået, fulgte den sortøjede unge barbar hende, hvor hun gik og stod. Hun havde ved sin fine takt forstået, at hun skulle modtage hans tilnærmelser, og dette havde fra hendes side været et mesterligt træk. På sin tavse, næsten trodsige måde opkastede han sig i al stilhed til hendes ridder, og var hans manerer end fremdeles ikke af de bedste, så vogtede han dog på enhver anledning til at gøre sig nyttig. Han gik endog så vidt, at han fulgte hende til præstegården, hvorved han forårsagede stor forfærdelse i denne fredelige lejr.

"Er Hugh med Dem?" udbrød Elizabeth og spilede forskrækket sine dejlige øjne op. "Hvorfor har De taget ham med? Han vil gøre alt det, som galt er, og skræmme livet af børnene. Han har engang brækket Lucys arm, og det var ikke langt fra, at han havde redet Nina over med sin pony."

"Jeg tror alligevel, at vi godt kan stole på ham nu," sagde Terese.

"Ja, så må Roger virkelig have ret i, at De har udrettet mirakler," svarede Elizabeth.

Og miraklerne endte ikke her. Det urolige franske blod, som fløð i Tereses årer, drev hende til endnu større vovestykker. I løbet af tre måneder havde hun udrettet meget i huset, og dette på en måde, som næsten var umærkelig.

"Gør, hvad De vil," havde lady Dysart sagt til hende, da hun havde henvendt sig til hende med planen til sine reformer. "Hvis De tror, De kan forbedre noget her, – så gør det endelig, kære." Og Hendes Nåde trak på skuldrene.

For skønt hun følte en hemmelig beundring og respekt for den energiske unge pige, havde hun dog ikke den ringeste tro på, at hun med held kunne optage kampen med alle de vanskeligheder, som omgav hende – fattigdom, ødselhed, uorden og uærlighed.

"De vil finde, at sir Rodericks tjenere er vanskeligere at behandle end hans børn," sagde hun. "Dem kan man nemlig ikke slå. Hvis jeg var tilstrækkelig interesseret til at give mig i kast med dem – hvilket jeg ikke er – ville jeg alligevel være bange for dem og holde mig tilbage af den grund."

"Hvis jeg ikke kan magte dem, afskediger jeg dem."

Hendes Nåde trak øjenbrynene i vejret og var nær ved at briste i latter.

"De anser sig for sir Rodericks privatejendom."

"Da må jeg aflægge regnskab for dem for sir Roderick, når han kommer hjem," svarede Terese og smilede også.

"Som De behager," svarede Hendes Nåde, "men jeg, som er hans hustru, ville hellere lade være. Men da De ikke er hans kone, vil De måske have bedre held med Dem."

Hendes Nåde var spændt på at se, hvorledes Terese ville tage det, når hun engang blev overvundet og så sig nødt til at opgive sine planer; og hun forudså, hvor det ville ærgre hende at se sig gjort mat af så foragtelige modspillere, men tiden gik, og hun opdagede intet tegn til det forventede nederlag. Tværtimod kom Terese en dag ind til hende med en regnskabsbog i den ene hånd og et knippe nøgler i den anden.

"Jeg har givet husholdersken sin afsked," sagde hun.

"Lefton!" udbrød lady Dysart. "Det var et dristigt træk. Tør jeg spørge, hvordan De ordnede det med hendes løn? Jeg ved med

vished, at hun ingen løn har fået i et par år."

"Jeg havde nogle penge selv," svarede Terese ligegyldigt, "og jeg skal snart få sparet dem ind igen på husholdningen, når jeg selv forestår økonomien."

"Er det Deres mening at styre såvel huset som børnene? Det er energisk og ædelmodigt af Dem, men De må snart blive træt af det."

"Nej," svarede hun, "det interesserer mig. Det er lige så spændende som at spille et højt spil."

Idet hun ville gå ud af værelset, kaldte lady Dysart hende tilbage.

"Jeg bør imidlertid gøre Dem opmærksom på, at De i reglen ikke bør betale sir Rodericks regninger," sagde hun, "og i hvert fald aldrig lade ham vide det, hvis De gør det."

Terese havde udtrykt sig korrekt, da hun sagde, at hun var interesseret og havde følelsen af at spille et højt spil. Hun havde aldrig før stået over for sådanne vanskeligheder, og dette ansporede hende. Hun var en god økonom, og det var en gave, som her kom vel tilpas; hun havde et hurtigt blik og en sjælden evne til at styre. Hun holdt nøjagtigt regnskab og gjorde sig bekendt med alle sine hjælpekilder. Inden en måned kendte hun mere til Dysart Court og dets muligheder, end lady Dysart havde lært i alle de år, hun havde været gift. I denne tid modnedes der hos hende et par planer, som hun forelagde ingen ringere person end Roger Dysart.

"Hvorfor overtager ikke De bestyrelsen af Dysart?" spurgte hun ham med den roligste mine.

"Jeg?" svarede han ironisk. "Vil De have en ny husholderske?"

Han havde været meget forarget over, at hun havde påtaget sig endnu mere arbejde uden betaling, og de havde i længere tid ikke stået på den bedste fod med hinanden; men det værste var, at hans modstand mod skæbnen gav sig udtryk i et i det hele taget uhøfligt og mørkt væsen. Han havde endog været grov mod lady Dysart, og til hans ros være det sagt, at dette ellers var noget, som meget sjældent skete.

"Nej," svarede hun, alt for optaget af sit emne til at tabe tålmodigheden, "jeg er fuldkommen tilfreds med den, jeg for øjeblikket har. Jeg mener godset. Der er ingen grund til, at De ikke skulle bestyre godset."

"Ingen grund?" gentog han skarpt. "Ved De, hvad De taler om?"

"Ja, i det abstrakte ved jeg, at der gives sådanne folk som forpagtere, og de er enten dårlige eller gode. Jeg hører fra alle kanter, at Deres er dårlige, og at de ødelægger godset."

"Har De ikke også hørt, at landmænd, som der er noget ved, nægter at forpagte land under sir Roderick?"

"Jo, det har jeg også hørt. Det synes let at lægge al skyld på sir Roderick."

"Så? De mener, skylden er min?" fo'r han op. "Er det min skyld, at vi er en vanæret tiggerfamilie?"

"Det er udtryk, De ikke burde bruge," svarede Terese. "Hvis en anden sagde noget sådant, ville De ikke tåle det."

Hun gav ham et omrids af den plan, hun havde moret sig med at lægge, og dristig, som den var, var der dog et praktisk præg ved den, som gjorde, at den ikke lød så uoverkommelig endda. I det mindste hørte Roger Dysart på den med interesse, og hans vrede dæmpedes.

"Vi skal alle reformeres," sagde han den eftermiddag til Elizabeth, da han lå og strakte sig i græsset for hendes fødder. "En lille surdej vil hæve hele dejen."

"Reformeres!" gentog Elizabeth med uskrømtet rædsel. "Det minder mig om Barbara. Hvis der er noget, jeg afskyr, er det reformer. Det betyder i reglen, at man må opgive noget, som er morsomt, og gøre noget, som ikke er morsomt. Hvad er det nu?"

Han fortalte hende om sin samtale med Terese, og jeg beklager at måtte tilføje, at han afsluttede sin beretning med noget, der lignede en ed. Det var imidlertid hans privilegium at bande i Elizabeths selskab, ligesom han røg i hendes selskab og heller ikke af hendes nærværelse lod sig forhindre i at fare op i raseri.

"Hun har naturligvis ret," fortsatte han, "og man kan ikke andet end beundre hendes dristighed."

"Beundrer du den?" spurgte Elizabeth.

"Ja."

Elizabeth sukkede, men det var på ingen måde et suk, som tydede på nogen fortvivlelse.

"Jeg også," sagde hun. "Det morer mig at sidde ganske stille og se på hende. At tænke sig, at hun har mod til at opsige tjenere og overtage regnskaber! Hvis hun levede i Frankrig og tilhørte de lavere klasser, ville hun være kommunist, Roger."

6

"Hvad er det?" sagde lady Dysart en uge senere til Terese. "Hvad er det, Roger tager sig til?"

Terese så op fra sin regnskabsbog. Hun havde også måttet se, at der foregik noget, men hun havde ikke lyst at gå nærmere ind på sagen. Hun så derfor op med et spørgende blik.

"Hvad mr. Dysart gør?" spurgte hun.

"Ja, han har fået et nyt indfald, og det forbavser mig, for han plejer ikke at have indfald. Han lader hunde og gevær blive hjemme, når han går ud, og i går stod han og så i de bøger, som burde holdes af en butler, hvis vi havde nogen."

"Måske fandt han, at det var tiltrængt," svarede Terese.

Hendes Nåde lo spotsk.

"Ved De, hvilken forfatning de er i?" spurgte hun.

"Jeg kan gætte mig til det."

"Det er sir Rodericks bøger," vedblev mylady, "og han holder dem – eller holder dem ikke – som det stikker ham. Her har ikke været en butler på Dysart Court i ti år."

"Så er det på tide, at nogen overtager hans arbejde," svarede Terese.

"For at spare penge, som sir Roderick kunne kaste bort?" spurgte Hendes Nåde. "For det er alt, hvad man kan opnå."

"Hvis jeg var mand, ville jeg ikke synes, at det var tilstrækkelig grund til at lade min arv forspildes."

"Ja, det er jo sandt," indrømmede mylady køligt, "det er jo dog hans arv."

Den aften fandt miss Defarge noget at gøre i spisekammeret, og da hun aldrig opsatte noget, tog hun et stort, hvidt forklæde på og gav sig straks i færd med arbejdet; det hele bestod i at efterse nogle krukker med syltede sager, hun havde ladet koge, men Roger Dysart, som tilfældigvis kom til at se hende stå derinde, standsede i fuldt sindsoprør foran den åbne dør.

"Hvorfor gør De dette?" spurgte han.

Hun trak sig et skridt tilbage og stak begge hænder ned i de imponerende store lommer.

"Af to grunde," svarede hun, "for det første er det nødvendigt, at det skal gøres, og der er ingen, som kan gøre det så godt som jeg. For det andet morer det mig. – Jeg burde måske sætte den grund først og ikke sidst."

"Det er tjenerarbejde," sagde han.

"Ja," svarede hun, "men De ser, at jeg påtager mig det. Jeg er ikke stolt."

Der opstod et øjebliks pause, hvor hun stod og betragtede sine syltekrukker med den alvorligste mine. Derpå tiltalte han hende i en ganske anden tone.

"De ved, at jeg ikke kan tåle det," sagde han.

Der var pludselig kommet noget nyt i hans tone og væsen, som gjorde, at hun vendte sig om og så på ham, og derved opdagede hun, at der også var kommet noget nyt i hans udtryk. Han stod let lænet op mod døren og så ned på hende; hans kinder brændte, og i hans dybe blik opdagede hun en vis bevægelse, som han søgte at beherske.

"De har ingen ret til at påtvinge mig en ydmygelse," sagde han. "Jeg har forsøgt at føje mig efter Dem."

Hendes forbavselse over den fuldstændig nye situation, som lod til at skulle udvikle sig, var så stor, at hun intet kunne sige.

"Jeg kan lige så godt straks tilstå det," vedblev han på sin sædvanlige bistre måde, "jeg havde fra først af ingen bedre grund til at begynde på mit arbejde end den, at De havde bedt mig."

"Det var en dårlig grund."

"Det indrømmer jeg."

Terese stod og så ham roligt ind i øjnene med en meget stiv og opret holdning og hænderne stukket langt ned i de dybe lommer. Hun havde altid haft for vane at holde sig stiv i truende eller farlige situationer, og hun gjorde det også nu.

"Men jeg ville nu alligevel gerne høre lidt om, hvorledes det går Dem," bemærkede hun, "har De noget imod at fortælle mig det?"

"Hvorfor skulle jeg have noget imod det? Der er meget lidt at fortælle, som De ikke allerede ved. Alt er i uorden, og der er ikke én af forpagterne, som ikke er misfornøjet. Der er endnu flere vanskeligheder, end jeg havde forestillet mig, og jeg ser ingen udsigt til at få bugt med dem."

"Men De opgiver det dog ikke?" udbrød Terese hurtigt.

"Nej," svarede han.

"Det vil komme til at interessere Dem," forsikrede hun.

"Selv om det ikke interesserer mig, opgiver jeg det dog ikke."

"Det ville jeg heller ikke i Deres sted," svarede hun.

Imidlertid øgedes hendes interesse for hendes egen opgave fra dag til dag. Blandt det sammenløbne pak, som udgjorde tjenerpersonalet, udbredte hun en art forfærdelse. De var ikke længere overladt til sig selv og kunne ikke længere udrette sit

arbejde eller lade det være efter forgodtbefindende. Miss Defarge så dem nøje på fingrene, og de skyldige skælvede for hendes erfarne blik. Ingen af dem kunne have forklaret, hvorledes hun kom til at få en sådan magt over dem, men de bøjede sig uvilkårligt for den. Hun opdagede deres hemmelige anslag og gjorde det af med ethvert forsøg på uforskammethed. Synet af den høje skikkelse med det store hvide forklæde fæstet om den slanke midje var for dem alle et signal til at tage sig sammen. Et ekstraarbejde udrettedes hver dag. Duge og servietter blev stoppet og bragt i orden, værelser, der længe havde været lukket, blev åbnet og udluftet, rusten forsvandt fra våbnene og støvet fra de udskårne skabe, stole og gelændere; biblioteket var ikke længere et muggent fængsel for møl og edderkopper. Energien udrettede næsten lige så meget, som penge kunne have gjort. Da vinteren indfandt sig, var i det mindste det indre af huset såvidt forbedret, som det under de nærværende omstændigheder kunne blive, og det store bål, som hver dag brændte på kaminen, gav huset et hjemligt præg, det ikke havde haft i tyve år. Hendes elever begyndte at vise elskværdigere følelser end den forstokkede trods og forbavselse, de fra først af havde lagt for dagen. Det var tydeligt, at de beundrede hende og til en vis grad fandt hende værdig til at blive adlydt.

"Vi har altid hadet de andre lærerinder, vi hader ikke dig," sagde Hugh.

Og Terese var i sit stille sind stolt over deres lydighed. Hendes skødesynd var måske den, at hun elskede at overvinde vanskeligheder, men hun fordrede altid, at hendes sejre skulle være af en vis original art. Hun begyndte nu at koncentrere sin

energi på de tre børns udvikling. Når Roger kom hjem om aftenerne, fandt han hende læsende højt for dem, eller også holdt hun små, belærende foredrag, som selv lady Dysart påhørte med et skin af interesse. Stedet havde aldrig været så ligt et hjem, som det nu begyndte at blive; det blev endda så hyggeligt, at det kom til at øve en vis tiltrækning på Elizabeth, som begyndte at aflægge visitter på alle tider af dagen med de fire børn i hælene på sig.

"Jeg kan ikke få dem til at blive hjemme," forklarede hun. "De siger, at Deres historier er bedre end mine, og De fortæller aldrig de samme to gange, som jeg gør. Hvor utaknemmelige børn er! Altid forlanger de, at man skal anstrenge sig."

Hun blev aldrig træt af at beundre Tereses virkelyst og arbejdskraft. Da kulden kom, byttede hun sin hvide kjole med en elegant omend meget slidt mørkviolet fløjlskjole, som tog sig lige så besynderlig ud og var lige så klædelig for hende som den hvide; og hun kom og hvilede i de store stole med den kongelige robe draperet om sig og var stadig billedskøn at skue.

"De er et geni, her er ikke tale om andet, ellers kunne De umuligt udrette sådanne vidundere," sagde hun til Terese. "Og De har virkelig betrukket disse stole og sat dem sammen – med lim!" udbrød hun, som om det at sætte stole sammen med lim var det mest overmenneskelige, man kunne forestille sig. "De vakler ikke længere, når man sætter sig på dem. Før følte man virkelig, det var at friste skæbnen, når man satte sig ned noget sted her på Dysart Court. Og børnene – ja dem kender jeg næsten ikke igen. De er jo ligefrem civiliserede."

7

Også med Roger Dysart var der foregået en forandring. Terese begyndte i al hemmelighed at lægge mærke til det. De så imidlertid kun lidt til ham i disse korte vinterdage, men når han viste sig, opdagede hun straks, at han ikke længere var den gamle. Han var enten åndsfraværende eller febrilsk, han tilbragte mange timer over sine regnskabsbøger og nogle forretningsmæssigt udseende blå papirer; han blev endog mager og mistede noget af den kraftige farve, der før havde skinnet igennem hans solbrændte hud. Terese uddrog klogelig den slutning, at hendes spådom var ved at gå i opfyldelse: at hans opgave var begyndt at interessere ham, og at han nu gik fra den ene yderlighed til den anden.

På de rideture, hun fremdeles foretog sammen med Hugh, gjorde hun forskellige opdagelser. Nye forpagtere sås på enkelte steder, og på andre steder igen sås de andre at tage fat på en ganske anden måde end hidindtil.

"Mr. Roger var blevet som et andet menneske," hørte hun, "og han var begyndt at føre opsyn over alt. Han havde taget sagerne i sin egen hånd og sled hårdt i det for at få alt i rette gænge. Det var nok ingen let opgave, men han var dygtigere til det, end nogen havde anet."

Fra denne stund af begyndte Terese at blive blidere stemt overfor ham. Hun fandt ham ikke længere så skrækkelig stor og dum, og hun var ikke så streng, som hun hidindtil havde været mod hans slette manerer. Hun havde alle sine dage i så henseende været en fordringsfuld dame, men overfor Roger

Dysart begyndte hun nu at slå lidt af på sin kritik. Han var fremdeles i hendes øjne en lyshåret, ung kæmpe med et væsen, som stillede ham i klasse med gother og vandaler, men sig selv ubevidst havde hun dog fattet både sympati og respekt for ham.

"Hvordan skulle han være anderledes efter seksogtyve år på Dysart Court?" sagde hun til sig selv.

Og han for sin del iagttog hende daglig, idet han indbildte sig, at han slet ikke lagde mærke til hende. Han kunne ikke andet. De krydsede også uafladeligt hinandens veje. Hun havde alt for travlt til at kunne holde sig i ro ret længe ad gangen, og snart mødte han hende på trappen med det store nøgleknippe i hånden, snart i den forsømte køkkenhave, som hun ved hjælp af en kraftig arbejdsmand, der arbejdede efter hendes anvisninger, forsøgte at gøre nyttig, snart i parken sammen med børnene, snart i præstegården hos Elizabeth, som ikke gjorde nogen hemmelighed af, at hun fandt, Terese var det bedste selskab i verden. "For," forklarede hun, "hun fordrer aldrig, at jeg skal være særdeles høflig eller underholdende; det er den letteste sag af verden at tale med hende."

Da Roger, der trods sin mangel på erfaring og trods det ensomme liv, han havde ført, var en god iagttager, endte det også med at han i tidens løb kom til at bemærke forskellige ting. Han så, at hun til trods for sin stærke vilje og sin bestemthed ikke altid var ganske rolig i sit sind. Han havde set hende blive ærgerlig til tider, hvor der ingen ydre anledning var til at blive ærgerlig; han havde set hende standse midt i et af sine foredrag for børnene og rynke panden, hvor der ingen grund var til at rynke panden, og han havde set hende åndsfraværende og nedstemt, som om der hvilede noget på

hendes sind, hun ikke kunne overvinde, selv ikke med sin praktiske og temmelig strenge filosofi. Og Elizabeth kom til og støttede ham i hans gisninger.

"Hvis det var muligt, at hun nogensinde havde gjort noget, som hun angrede og som hun nu var misfornøjet med, ville jeg sige, hun bar på noget sådant," sagde Elizabeth, "men hvordan skulle jeg mistænke hende for ikke altid at have vidst, hvad hun selv ville? Det er jo hendes eneste fejl. Hun er så bestemt, at det er ganske uhyggeligt. Min Gud – tænk at have alting på det rene!"

Og Elizabeth var så optaget af dette emne, at hun ved sin næste visit på Dysart Court gik lige løs på spørgsmålet med en tydelighed, som voldte Terese nogen uro.

De sad hver på sin side af den store kaminild, Terese slank og rank i den højryggede kaminstol, Elizabeth lys, doven, plastisk i sin folderige fløjlskjole, – to skikkelser, der kunne være valgt til at fremhæve hinanden som stik modsatte typer.

"Er det nogensinde faldet Dem vanskeligt at tage en afgørende bestemmelse, Terese?" spurgte Elizabeth pludselig.

Hun fremsatte dette spørgsmål med den ro, som karakteriserede alle hendes andre bemærkninger, hvor mærkværdige de end var, og følgelig blev hun forbavset over at se veninden rødme og se ærgerlig ud.

"I hvilken retning?" spurgte Terese.

"Ikke i nogen bestemt retning. Jeg mente blot sådan i det hele taget. Det var Roger, som først bragte mig til at tænke på det. Vi talte om Dem, og jeg sagde, at jeg ikke troede det var muligt for Dem at vakle eller gribe fejl, at De altid syntes at have alt på det rene, og at det var det eneste, jeg havde at sige på Dem."

Terese stirrede ind i ilden. "Så må jeg herefter blive fejlfri i Deres øjne," svarede hun med et trist udtryk.

"Hvorledes?" udbrød Elizabeth. "Fordi De har gjort noget, som De har angret, eller fordi De ikke har gjort noget, og har angret dette?"

"Begge dele," svarede Terese skarpt og noget afvisende.

"Begge tele!" gentog den rolige gudinde. "Det var langt bedre, end jeg havde ventet!"

En dame med et mindre harmonisk temperament kunne have følt og vist nogen nysgerrighed med hensyn til sagens natur, men ikke Elizabeth. Hun smilede velvilligt og forandrede sin stilling så vidt, at hun lagde de smukke hænder bag det yndige hoved, så at de klassiske lokker løste sig og faldt ned over hænderne, og passiarede så videre med det samme elskværdige smil.

"Som jeg sagde til Robert," vedblev hun på sin indtagende, hensigtsløse måde, "jeg kan ikke begribe, at man altid kan vide, hvad man agter at gøre og hvad ikke. Jeg for min del agter aldrig at gøre noget. Hvorfor ikke lade alt komme, som det vil? Alt går, som det må gå, når man blot overlader det til sig selv. Og hvorfor så ikke gøre det? Det sparer én for en masse ulejlighed. Se nu f.eks. Barbara, som altid vil blande sig i alting. Hun aflægger sygebesøg, og hun skælder ud og hun gør optegnelser i sin notesbog. Men Forbes drikker sig lige så fuld som han plejer, og mrs. Feggs bliver ved at klage over sin gigt. Det eneste, hun opnår, er, at de hader hende. Og hvorfor skulle de ikke det? Jeg ville hade hende i deres sted."

"Det var smukt!" bemærkede Terese åndsfraværende.

"Smukt!" gentog den fritalende dame. "Jeg siger ikke at det er smukt. Barbara er ingen tiltalende person, og det er virkelig ikke min skyld, at vi er så nært beslægtet. Hvorfor skal vi så opføre os, som om vi havde bedt om at blive søskende og måtte tage følgerne af vort eget ønske? Jeg er sikker på, vi begge havde protesteret, om nogen havde spurgt os."

Under al denne forvirrede passiar begyndte Terese at føle sig fuldstændig tryg, men pludselig vendte den unge dames tanker tilbage til det gamle emne, og det uden nogen tilsyneladende grund. Hun standsede, gispede lidt, og hendes smil blev endnu yndigere end ellers.

"Hvad er det da, De fortryder?" spurgte hun.

Terese fo'r uvilkårligt sammen. Hun havde ikke forudset noget så uforskammet ligefremt som dette. Hun kom til at rødme og tøvede for at tænke sig om, og selv efter at have tænkt sig om, svarede hun blot:

"Noget meget dumt."

"Jaså!" – gispende – "noget som havde følger?"

"Ja!" – dette temmelig skarpt. "Dårskaber har altid følger."

Miss Elizabeth Dysart trak på skuldrene.

"Å," sagde hun, "lad det være, så ordner det sig nok. Hvis ikke, kan De ikke gøre noget ved det alligevel."

Men senere sagde hun til Robert:

"Hvis jeg havde anlæg for at være nysgerrig, ville jeg være nysgerrig angående Terese Defarge. Hun har gjort noget, som hun fortryder."

"Hvordan ved du det?" spurgte Roger.

"Hun har selv fortalt mig det. Måske har hun forlovet sig med en eller anden," tilføjede hun eftertænksomt.

8

"På denne tid af året hænder det ikke så sjældent, at sir Roderick kommer hjem," sagde lady Dysart en mørk, tåget vintermorgen.

Denne bemærkning blev til en spådom, som opfyldtes på følgende måde:

En morgen var Terese redet ud med sin elev, som hun plejede, selv om det var meget tåget. Hun havde været dristig nok til altid at følge, hvor han red foran, og følgen havde været, at hun var blevet en lige så forvoven rytter som han. Og han var på sin side overordentlig stolt af hendes fremskridt, og skønt han af naturen var tilbøjelig til at iagttage en temmelig overlegen tavshed, var det tydeligt at mærke, at han var hende meget hengiven.

"Han holder af mig, og vi forstår hinanden," sagde Terese. "Hans tavshed er den ædle indianers."

De foretog deres lange rideture i dårligt vejr som i godt, og var end ingen af dem meget talende, nød de ikke derfor mindre det raske ridt henover sletterne.

Da Terese denne morgen kom hjem fra sin ridetur, gik hun lige ind i spisestuen for at stille sig lidt foran ilden, førend hun begyndte undervisningen, men straks hun åbnede døren, opdagede hun, at en stor forandring var foregået.

Den hund, hun aldrig ville tillade at sidde på kamintæppet, strakte sig der nu, omgivet af et par langhårede kammerater. Værelset var i uorden; en stor stol var trukket hen foran hundene, og i denne sad en smuk, sorthåret mand af

ubestemmelig alder og med et hærget, lastefuldt udseende, med benene strakt langt frem foran sig og begge hænder i lommerne.

"*Sacré bleu!*" udbrød han med et koldt, ondskabsfuldt smil. "Så dér er hun!"

Og uden at tage hænderne ud af lommerne, gav han stolen et puf, så at han kom til at sidde overfor hende, og i al ro kunne tage en oversigt, hvilket han da også gjorde.

"Så der er hun!" gentog han. "Så der er denne mademoiselle Defarge, der har gjort så meget for os, der har ordnet vort hus og vakt vor skamfølelse og vor ærgerrighed. *Mon dieu!* Men De ser virkelig ikke ilde ud, mademoiselle."

"Har jeg den ære at tale med sir Roderick Dysart?" spurgte Terese med prisværdig ro.

"Ja, den ære har De," sagde han ironisk. "Jeg er sir Roderick. Jeg er vendt hjem fra fremmede lande, som De ser, jeg har taget min ejendom i besiddelse. Hvad synes De om det syn?"

Men førend hun kunne få tid til at svare, fortsatte han med en kort latter:

"Jeg skal sige Dem, jeg sidder her og spekulerer på, hvad De nu vil stille op med mig. Samfundet i almindelighed og mine slægtninge i særdeleshed finder det meget vanskeligt at sige, hvad der skal stilles op med mig, men måske De kan finde en udvej; jeg har hørt så meget om Deres dygtighed. Lady Dysart har endog nedladt sig til på sin ejendommelige måde at forklare mig, at De er verdens ottende vidunder. De er uovervindelig, og jeg kan da ikke andet end spekulere på, hvad De vil gøre med mig, nu da De har fået mig i Deres magt. Oprigtige mennesker siger, at jeg er en bespottelig,

gudsforgåen slyngel, fuldstændig uværdig til mit navn og min stilling. Jeg har dårlige kammerater, som følger med mig, når jeg kommer hjem, og gør huset til et helvede med deres spil og druk og jagter og banden og sværgen. Og også mine kreditorer følger mig, og de bander også. Jeg er, som De utvivlsomt har hørt, den værste af et dårligt selskab. Hvad vil De gøre med mig, mademoiselle Defarge?"

"Er det nødvendigt, at jeg skal gøre noget?" spurgte Terese iskoldt. "Hvis ikke –" hun sluttede sætningen med en betegnende lille gestus, som hun havde lært på den anden side af Kanalen, og som bestod i, at hun samtidig trak øjenbryn og skuldre i vejret og gjorde en skødesløs bevægelse med hænderne.

"Er det muligt?" udbrød sir Roderick. "Vil De virkelig være ligeglad med mig? Kan De lade en sådan anledning gå fra Dem? Jeg forsikrer Dem ved min dyrebare ære, at jeg er mere stridbar end master Hugh, mindre dydig end husholdersken, og er lige så uopdragen som min søn og arving. Min kære –"

Men her for Terese op, og det lyn, som skød ud af hendes øjne, betegnede, at hun havde været så uheldig at blive vred.

"Det siger De til mig?" sagde hun. "Jeg tåler det ikke."

Og hun vendte sig og flygtede i al hast.

I hallen traf hun Roger.

"De har mødt sir Roderick?" sagde han med et blik på hendes blussende ansigt.

"Ja," svarede hun, "jeg har haft den fornøjelse."

"Nu skal De få at se," sagde han med behersket stemme, "nu kommer det værste."

Også denne spådom gik i opfyldelse. Før ugen var gået til ende, var huset i fuldt oprør. Sir Rodericks venner fulgte efter ham, som han havde forudsagt. Den ene indfandt sig efter den anden, og alle blev de gæstfrit modtaget. Der kom en tysk baron og en fransk greve, to tre misliebige personager i forskellige grader af forfald og et par unge tåber, som var blevet blanket af af de mere drevne spillere. De drak, støjede, spillede kort og gik på jagt, de slap deres hunde løs i stuerne og deres heste i parken.

I de første tre dage holdt lady Dysart sig i sine værelser.

"De vil blive nødt til at gøre det samme," sagde hun til Terese. "Når sir Rodericks venner er i godt humør, skal man ikke udsætte sig for at møde dem."

Men Terese lukkede sig ikke inde. Hun holdt børnene på skolestuen og gjorde sine sædvanlige runder, men jeg tør dog ikke benægte, at der var en vis trods i den følelse, som drev hende til det. Det er muligt, at hun var mere dristig end klog. Hun følte ingen frygt for de unge tåbers utilslørede beundring eller de stjålne blikke, hun fik af deres klogere kammerater. Hun gik forbi dem på trapperne og i korridorerne med løftet hoved og ligegyldig mine, og ingen af dem fandt det rådeligt at tiltale hende. Dog skal det ikke skjules, at hendes følelse af sikkerhed også havde en anden grund. En aften var hun nemlig standset på trappen for at se ind i spisestuen, hvor det smukke selskab sad samlet ved deres cognac.

Stuen var stærkt oplyst, og uorden herskede over alt. De unge mennesker røg på stinkende cigarer og morede sig med at sige vittigheder, der havde en lige så dårlig smag, og de andre lo ad dem. Sir Roderick stod lænet op mod kamingesimsen og tog sin

del i lystigheden, mens hans søn Roger, som var kommet ind senere end de andre, spiste sin middag, uden at nogen lagde synderlig mærke til ham. Pludselig bøjede greven sig frem over det lille bord, han sad ved, og skød sine kort til side.

"Denne smukke Defarge – De sagde jo, hun hed Defarge, sir Roderick? – holder sig temmelig stram. *Mon Dieu*, hvor hun lader til at se ned på os! Det er kedeligt for en høflig mand og en damernes ridder at få sådanne blikke."

Tereses vrede havde næppe fået tid til at flamme op, før hun blev grebet af en ny sindsbevægelse.

Roger Dysart havde skubbet sin stol voldsomt tilbage fra bordet og nærmet sig gruppen ved kaminen.

"Hvis nogen af de herrer ønsker at afgøre denne sag med mig, kan han fornærme hende," sagde han.

Greven så op med et lidt uroligt blik.

"*Mon Dieu!*" udbrød han, "hvem tænker på at fornærme hende? Ikke jeg."

"Det er godt," sagde Roger ikke alt for høfligt, "men som sagt, De kan afgøre sagen med mig, hvis De ønsker det."

"Ma foi," sagde greven og trak på skuldrene, idet han betragtede den unge kæmpe, "det kan De være rolig for, jeg ikke vil, eftersom jeg ville være sikker på at komme til at trække det korteste strå."

"Men dog, er det myladys guvernante, Roger?" udbrød faderen med diabolsk spot. "Jeg troede, det var Elizabeth Dysart."

"Jeg forsvarer den dame, jeg vil," svarede Roger, og vendte sig om på hælen og marcherede ud af stuen.

Terese blev stående og ventede, indtil han kom hen til hende.

"Jeg har hørt det hele," hviskede hun med bævende stemme, "og jeg vil gerne takke Dem."

"Hvorfor står De her?" udbrød han.

"Jeg gik op trappen, og da døren stod åben, standsede jeg for at se ind."

"Det skal De aldrig mere gøre," sagde han. "Ingen kvinde bør komme i nærheden af dette pak. Hvor er lady Dysart?"

"Hun har lukket sig inde i den østlige fløj. Hun nægter bestemt at komme ud, før ro og orden er genoprettet, og det, antager jeg, bliver først, når sir Roderick og hans venner er rejst."

"Og det gør hun ret i," svarede han. "Det ville også være det bedste, De kunne gøre. Det vil ikke vare længe. Sir Roderick beærer os i reglen kun med et par ugers besøg ad gangen."

Terese rynkede panden.

"Jeg vil ikke lade mig kue," sagde hun. "De tør ikke tale til mig."

"Der er tider, hvor de tør, hvad det skal være. Når vinen går ind, går forstanden ud, ved De. Men skulle nogen af dem genere Dem på nogen måde, knækker jeg hvert ben i hans syndige krop!" udbrød han pludselig rasende.

"Tak," sagde Terese med en blød stemme, der passede forunderlig dårligt til anledningen.

Idet hendes øjne mødte hans, blev hun forskrækket ved at føle, at hun rødmede, og hendes smil døde hen.

"Jeg – jeg ved nok, at De vil beskytte mig," sagde hun, idet hun rakte ham hånden.

De var nu kommet op trappen og standsede samtidig. Roger tog hendes hånd og holdt den på en underlig måde, som om

han et øjeblik ikke vidste, hvad han skulle gøre med den, så blev han blussende rød, førte den hurtigt til sine læber, kyssede den heftigt og lod den falde.

Terese følte, at også hun skiftede farve, men denne gang blev hun bleg.

"Det havde jeg ikke ventet af Dem," sagde hun koldt.

"Det havde jeg heller ikke ventet af mig selv," svarede han. "Det var lige så meget mod min vilje som mod Deres." Og han vendte sig næsten uhøfligt om og gik sin vej.

9

"Nu må jeg virkelig gå og besøge Terese," sagde Elizabeth en dag, "jeg kan umuligt nægte mig selv den fornøjelse nu længere."

Barbara lagde sin notesbog fra sig.

"Mener du, at du tænker på at forsøge at gå op til Dysart Court?" spurgte hun.

Elizabeth rejste sig op fra sofaen, slentrede hen til kamingesimsen og begyndte at ordne sit hår foran spejlet.

"Jeg tænker ikke alene på at forsøge det, jeg tænker virkelig at gøre det," svarede hun med sit matte smil. "Jeg har ikke set Terese, siden sir Roderick kom hjem."

"Elizabeth," udbrød Barbara strengt, "jeg tror alvorlig talt, at du er afsindig."

"Afsindig," gentog Elizabeth, "mener du virkelig afsindig som gamle mr. Cushing, som troede, han var en ung dame på sytten år, og ville snøre sig og gå med udringede tarlatans kjoler? Min kæreste Barbara –"

"Du vrøvler, Elizabeth," afbrød Barbara hende. "Du ved, at du er den sidste person, som under disse omstændigheder burde gå til Dysart Court."

"Under disse omstændigheder? Mener du dermed, at der er en fem-seks mænd, som vil stirre på mig? Lad dem stirre, min kære Barbara. Jeg er vant til det. Alle stirrer på mig, skønt jeg virkelig ikke kan begribe hvorfor."

"Da kan dog alle andre begribe det," svarede den ældre søster skarpt. "Og du burde selv vide – skønt jeg virkelig tror, du ikke

gør det – at det er, fordi du er smukkere – ja, kort sagt, smukkere end du burde være."

Elizabeth lo. Det var en fuldstændig rolig latter, som ikke tydede på nogen som helst triumf over komplimenten.

"Fordi jeg er smuk, – smukkere end jeg burde være," gentog hun. "Hvorfor mon Roger aldrig fortæller mig det?" Og hun sejlede ud af værelset med hatten med den røde rose sat malerisk på den ene side af det smukke hoved og den violette fløjlskjole slæbende efter sig.

Hun gik den sædvanlige omvej gennem parken henimod en faldefærdig bro, hvor hun hver dag plejede at vove sit liv, hellere end at gå den almindelige, noget længere vej op gennem alleen. Men ved denne lejlighed mødte hun en fare, hun aldrig før havde været udsat for, og som hun slet ikke havde forudset.

Broen gik over en elv, der vistnok ikke var dyb, men hvis leje var bredt og stenet, så at det ville være meget ubehageligt at falde her, som Roger også havde bemærket.

"Du skulle heller gå rundt om alleen; du er ingen sylfide, Elizabeth," havde han sagt.

Men hun havde endnu aldrig gået denne vej, og hun gjorde det heller ikke i dag.

"Den er værre end nogensinde," sukkede hun ved sig selv, idet hun satte foden på den. "Jeg er bange for, at jeg før eller siden bliver nødsaget til at gå ad alleen."

Hun gik hen til midten af broen, og her var det, hun mødte sit eventyr, der kom over hende med en hurtighed, som fuldstændig overvældede hende. Hun hørte vilde skrig bag en lille høj – en drukken mands skrig og lyd af hovslag; og straks

efter viste der sig på toppen af bakken en rasende rytter, der af al magt drev sin hest hen mod den smalle, faldefærdige bro.

Elizabeth løb frem, ganske ude af sig selv af angst, og vinkede til ham.

"Holdt, holdt! De er gal! Broen kan ikke bære. Det er umuligt."

Hun så, at det var til ingen nytte, og vaklede bagover uden håb om redning. Inden ti sekunder ville hesten have trampet hende ned, hvis et mirakel ikke var indtruffet. Men med ét stod der en skikkelse midt i vejen, som skudt op af selve jordens indre. En velbygget, velklædt ung mand havde grebet hesten ved tøjlen og stemmet sig mod den med en sådan kraft, at dyret fuldstændig gik bagover. En række eder, franske som engelske, takkede ham. Rytteren, som var en af de ungdommelige spillere, tabte selvfølgelig balancen, faldt bagover og blev bandende siddende på jorden.

"Hvis De havde knækket Deres hals, havde det ikke været andet, end De havde fortjent," sagde den fremmede i en opbragt tone. "Lad mig forsikre Dem om, at jeg slet ikke standsede Dem for Deres egen skyld. Ser De da ikke, at der står nogen på broen?"

Den faldne kom vaklende på benene og forsøgte at se imponerende ud, hvilket mislykkedes på grund af den smule ulejlighed, han havde med at få benene til at bære sig oppe.

"De havde in- ingen ret til – til at blande Dem i det. Jeg ville ikke den unge dame noget ondt. Havde væddet med en af de andre – sir Roderick Dysart. Han mente, jeg ikke turde ride over broen. Jeg mente, jeg turde. Den unge dame kan selv passe

på sig. Vejen er for alle. Jeg udfordrer Dem," stammede han med drukken værdighed.

"Gør, som De vil; jeg ænser ikke Deres udfordring, jeg kender Dem ikke. De er en drukken tølper og burde køle Deres hoved i arresten. Stig til hest og rid pokker i vold!" sagde den anden, idet han vendte sig for at gå hen til Elizabeth.

"Jeg udfordrer Dem, fordi De har kaldt mig en drukken tølper," skreg den anden efter ham. "Jeg er lige så god en gentleman som De selv. Gæst på Dysart Court er jeg. Sir Roderick udfordrer Dem –." Men her var var Elizabeth kommet nærmere, og han blev en stund stående og stirrede på hende med gabende mund, hvorpå han klatrede til hest, så godt han kunne, og red hjemover.

Elizabeths øjne var store og opspilede af skræk og hun blev skiftevis rød og hvid. Hun kom vaklende over broen, faldt ned under et træ og gav straks sine følelser luft i en række usammenhængende udbrud.

"Jeg skal aldrig gå der mere. Aldrig, aldrig! Roger har bedt mig gå rundt, men jeg var for magelig. Og nu bliver han rasende. Og Barbara vil sige, at det var vel fortjent. Å hvor det lille uhyre har skræmt mig! Jeg skælver ligefrem over det hele."

"Det er ikke så mærkeligt, at De blev bange," bemærkede hendes helt og ridder, idet han blev stående foran hende med blottet hoved, fuldstændig overvældet af den beundring, som ganske naturligt havde grebet ham ved synet af hende. Det er ikke hver dag, en ung mand har det held at frelse en ung dame, som viser sig at være en græsk gudinde, og som samtidig er så fortryllende jordisk, at hun sætter sig hjælpeløs ned foran hans fødder og ser op på ham med store, forskrækkede ametystøjne.

"Bange!" udbrød Elizabeth, "jeg har en følelse af, at jeg aldrig vil kunne forvinde det. Og nu vil de komme til at skænde på mig alle sammen, og Barbara vil blive lidt glad over det også, det er jeg sikker på, fordi jeg lo ad hendes advarsler, da jeg gik hjemmefra."

Havde hun været mindre smuk, ville den unge mand måske være blevet en smule forbavset over disse fortrolige meddelelser, men som det nu var, kunne han kun betragte hende med den dybeste ærbødighed.

"Der kan dog næppe være nogen, der bliver glad over, at De har været udsat for en sådan fare," sagde han.

"Å, De kender ikke Barbara," udbrød Elizabeth og sukkede tungt.

"Nej," svarede den unge mand med prisværdig alvor, "det er sandt; det gør jeg ikke."

Her begyndte imidlertid situationen at gå lidt klarere op for Elizabeth. Hendes øjne fik et mildt udtryk, og hun lyksaliggjorde ham med et af sine smukkeste smil.

"Nej, hvor klodset jeg er, som ikke takker Dem!" udbrød hun. "Det burde jeg jo have gjort først af alt. Jeg gør alt det, jeg ikke burde gøre, og lader være med alt det, som jeg burde gøre. Og De vovede Deres liv for mig. De kunne være blevet dræbt!"

"Å – nej!" udbrød hendes redningsmand, hvorpå han med fint galanteri tilføjede: "Jeg er glad for, at jeg ikke blev dræbt."

"Glad!" udbrød gudinden, uden fjerneste mistanke om den skjulte kompliment. "Ja, det skulle jeg mene!" Hvorpå hun atter samlede sine tanker og pludselig spurgte: "Men hvor kom De fra? Det så ud, som om De skød op af jorden."

"Jeg sad omtrent der, hvor De nu sidder, men De stod ikke sådan, at De kunne se mig," svarede han. "Oprigtig talt – jeg sad og så på Dem."

"Ah!" udbrød Elizabeth, og øjeblikkelig faldt det hende ind at fremsætte et andet spørgsmål: "Er De en af sir Rodericks venner?"

"Nej," svarede han høfligt, "jeg har ikke den ære."

"Å," udbrød hun, "det er slet ingen ære. Jeg er glad fordi De ikke er det. Det er intet at være stolt af. Jeg er selv en slægtning af ham, og jeg er bestemt ikke stolt af det. Mit navn er Elizabeth Dysart. Jeg er fra præstegården på den anden side af parken."

"Og jeg," svarede den unge mand med lige stor åbenhed, "Jeg er fra kroen nede i landsbyen, hvor jeg ankom i går aftes. Mit navn er Basil Howth. Jeg er af Howth'erne fra Huntingdonshire. Og jeg er på vej op til Dysart Court. Apropos, kender De miss Defarge?"

"Terese!" udbrød Elizabeth. "Hun er den eneste ven, jeg har i verden, hvis jeg da ikke regner Roger. Jeg er på vej op til hende."

"I lige måde," svarede mr. Basil Howth, og underligt nok var det, som om der lagde sig en sky over hans indtagende ansigt.

Men denne flygtede straks for Elizabeths smil.

"Hvor dejligt!" udbrød hun. "Så har jeg en til at passe på mig hele vejen. Jeg kunne møde det forfærdelige lille menneske igen."

"Hvis han vover at skræmme Dem nok en gang, vil jeg vippe hans elendige krop over den højeste port," udbrød mr. Basil med sand beskyttermine.

"Han er en af sir Rodericks venner, og de andre er som han," svarede Elizabeth. "Barbara spåede, at jeg ville få

ubehageligheder af dem. Men lad os nu gå til Terese."

Ikke længe derefter så Terese to skikkelser komme vandrende hen over det brune græs under de nøgne træer med en ro og en mine af at hygge sig ved at gå sammen, som ville have passet bedre for en mildere årstid. Den ene af disse skikkelser var Elizabeth Dysart, men ved synet af hendes ledsager fo'r Terese tilbage, som om hun var blevet stukket.

"Jeg burde have vidst det!" udbrød hun opbragt. "Jeg burde have vidst, at han ville komme. Det er en velfortjent straf for min dårskab. Og jeg har heller ingen ret til at beklage mig."

Hun var nødt til at anvende en betydelig selvbeherskelse for at kunne gå vanskelighederne i møde. Da hendes gæster roligt kom vandrende ind i hallen, så de hende stå der for at tage imod dem, og ingen af dem fik den fjerneste anelse om hendes sindsoprør, skønt Basil Howth lagde mærke til, at hun var bleg, og også til sin skuffelse fandt, at hendes væsen var noget køligt.

"De så ud, som om De ikke var glad ved at se ham," sagde Elizabeth senere. "Var De da ikke det?"

"Nej," svarede Terese med rynket pande, "det ville have været bedst for os begge, om han var blevet i Huntingdonshire."

"Hvorfor? Er han forelsket i Dem?"

Terese vendte sig heftigt rundt. "Hvorledes mener De?"

Da hændte det for første gang i løbet af deres bekendtskab, at hun så Elizabeth Dysart sætte en eftertænksom mine op.

"Jo," svarede hun, "jeg synes næsten, det måtte være mindre plagsomt med ham end med enhver anden. Det har nu f.eks. altid stået for mig, som om det måtte være frygtelig kedeligt, når en mand reddede ens liv, og man så stadig skulle være nødt til at tænke på ham som sin Redningsmand, med stort R; men

selv om mr. Howth jo faktisk har reddet mig, føler jeg mig ikke så dum, som jeg måske ellers ville under sådanne omstændigheder, og det er jeg taknemmelig for."

10

Den sindsstemning, mr. Basil Howth havde foretaget sin rejse til Devonshire i, havde på ingen måde været behagelig. Det var i en forurettet stemning, en nedslået og, det må tilstås, en temmelig opbragt stemning. Han var i løbet af det sidste år gradvis gået fra en tilstand af at være urimelig lykkelig til at være urimelig ulykkelig. Dog skulle jeg måske ikke sige "urimelig". Han følte i det mindste selv, at han havde god grund for sin fortvivlelse.

"Hvert brev, du har skrevet, har været det ene koldere end det andet," sagde han.

"Har noget af dem da været særlig varmt?" spurgte Terese, misfornøjet med sig selv og med et stik i samvittigheden.

Han så på hende med et blik, der røbede mistillid og vrede.

"Nej," svarede han, "det tog du dig nok i agt for."

"Er du kommet hertil for at lave scener?"

"Gud ved, hvad jeg er kommet for – jeg ved det visselig ikke selv, – med mindre det skulle være for at gøre mig selv endnu mere ulykkelig, end jeg allerede var."

Næsten i samme øjeblik følte han sin vrede dæmpet. Tårerne var strømmet hende i øjnene, og hun havde vendt hovedet bort med en utålmodig bevægelse.

"Du er ikke mere ulykkelig end jeg," sagde hun. "Du har ikke forurettet nogen, men det har jeg."

Til trods for sin nu blidere stemning kunne han ikke lade være at svare:

"Ja, jeg tror næsten, at du har forurettet *mig*."

Dette var ingen rar tingenes tilstand. Selv Elizabeth kunne se det, om hun end kun kunne anstille løse gisninger. Den dårskab, som Terese havde beklaget, stod tydeligvis i sammenhæng med denne gæst, som man kunne se var ulykkelig, når han var hende nær, og som dog ikke kunne rive sig løs fra hende. Elizabeth klagede over, at intet var så hyggeligt, som det før havde været. Sir Roderick og hans venner havde bragt huset i forvirring, denne irritable unge mand var et forstyrrende element, Terese var ganske ulig sig selv, og, forunderligt nok, også Roger var i sit allerværste hjørne.

"Hvad bestiller dette menneske her?" spurgte han Elizabeth.

"Han gør skiftevis kur til Terese og skændes med hende," svarede hun uden skygge af betænkning, "og Terese synes ikke om det."

"Hvorfor forføjer han sig da ikke bort?" knurrede Roger. "Man må sandelig være dum, hvis man vil tvinge sig ind på en kvinde."

"Å," svarede Elizabeth, "de er vel forlovede eller sådan noget, og de er bare lidt uvenner. Det går nok over." Og hun så ham ind i det fortrædelige ansigt med en intet anende ro.

"Alle er uvenner en gang imellem," bemærkede hun. "Det ville vi også være, hvis jeg var sådan – stolt og heftig som Terese. Hvor jeg er taknemmelig, fordi jeg, som Barbara siger, er født uden spor af selvagtelse."

Men Roger lod ikke til at høre på hende. Han sad omvendt på sin stol med armene foldede over dens ryg, øjnene fæstet på gulvet, og sammenbidte læber.

"Lizzie," sagde han til sidst med hæs stemme, "tror du, at hun bryder sig om ham?"

Dette spørgsmål gjorde et sådant indtryk på Lizzie, at hun blev siddende og stirrede på ham.

"Bryder sig om ham?" gentog hun. "Hvad mener du?"

"Jeg spurgte, om hun brød sig om ham," gentog han i samme tone.

En fin rødme spredte sig over hele hendes ansigt og hals; hun sank langsomt tilbage i stolen og lo tvungent.

"Jeg ved det ikke," sagde hun. "Gør du?"

"Hvis jeg vidste det, spurgte jeg vel ikke dig," sagde han; og da han intet svar fik på denne elskværdige bemærkning, hensank han i mørk tavshed og blev siddende og bed i sin moustache.

Fra dette øjeblik var det, som om forandringen også berørte Elizabeth. Hun ophørte at drille Barbara med sine letsindige bemærkninger, og børnene måtte nøje sig med ét eventyr om dagen, og dette endda et eventyr af en meget tam sort, hvori der hverken optrådte drager eller kæmper. Til sine tider var hun åndsfraværende, til andre langt mere opmærksom på sine omgivelser, end hun plejede.

Mr. Basil Howth blev i kroen og aflagde sine triste besøg på Dysart Court.

Nu og da fandt han også vejen til præstegården og skandaliserede Barbara ved at sidde foran kaminilden i dagligstuen sammen med Elizabeth. Elizabeths væsen overfor ham var usædvanlig tolerant. Når han var særlig bitter og nedstemt, tillod hun ham at udtale sig så misantropisk, som han havde lyst til. Det forstyrrede ikke hende, og da han lod til at føle lettelse ved at give sine følelser luft, var hun elskværdig nok til at høre på ham.

Og det er da rimeligt nok, at en sådan føjelighed fra hendes side måtte yde ham i alt fald nogen trøst, hvor bitter hans stemning end var. Er der måske ikke trøst i den blotte nærværelse af en gyldenhåret gudinde med ametystblå øjne? Ungdommens fortvivlelse kan være stor, men jeg tilstår, at mr. Basil Howths fortvivlelse ville have været af en mere gribende art, hvis det *ikke* havde været ham muligt at udgyde sig i bitre udtalelser, når han sad foran kaminilden sammen med miss Elizabeth Dysart.

"Terese har leget med mig," kunne han sige med et mørkt udtryk, der klædte ham godt på en farlig måde. "Hun har berøvet mig noget, jeg aldrig kan få igen."

Og da Elizabeth ikke uden alt for stor anstrengelse kunne finde på noget, som det passede til anledningen at sige, nøjede hun sig med at udstøde et suk, og fæstede sine dejlige øjne på ilden, idet hun ønskede sig selv til lykke med, at dette var alt, hvad der behøvedes.

"Jeg undrer mig ofte over, hvorfor De aldrig spørger mig om noget," sagde mr. Howth ved en af disse anledninger.

Elizabeth tav et øjeblik. Hun havde aldrig spurgt om noget, fordi det var faldet hende ind, at spørgsmål under sådanne omstændigheder kunne være plagsomme. Det var faldet hende ind, at der var ting, man kunne spørge om, og ting, man *ikke* kunne spørge om, og at det var alt for besværligt at påtage sig at afgøre, hvad der hørte til den ene klasse, og hvad der hørte til den anden. Men denne vidtløftige forklaring kunde hun ikke indlade sig på.

"Jeg bruger sjældent at spørge om noget," sagde hun, "og hvis jeg spurgte Dem om noget, kunne det hænde, at De ikke brød

Dem om at svare."

"De kunne aldrig spørge om noget, som jeg ikke gerne besvarede."

"Hvis jeg i det hele taget spurgte, ville det blive om noget, De ikke så gerne svarede på," sagde Elizabeth og smilede til kaminilden, fordi den var så hyggelig og varmede så dejligt.

Hun var så fuldstændig fortryllende, at det gjorde den ulykkelige yngling godt blot at se på hende. Han kunne ikke lade være at betragte hende næsten ømt, mens hans ansigt antog et passende udtryk af mørk og rolig melankoli.

"De ved, at jeg er ulykkelig," sagde han.

"Jeg troede," sagde gudinden eftertænksomt, "at I måske – ja, jeg ved ikke rigtig, hvordan jeg skal udtrykke det – at I måske var kommet lidt på kant. Jeg mener, at I havde haft en scene. De ser altid således på Terese, og hun ser på Dem på samme måde."

"Nej. Vi har ikke haft nogen scene. Gud give, det ikke var andet."

"Så! Gud give, det ikke var andet? Hvad kan det da være? Jeg for min person er ikke så bange for noget som for scener. Hvorfor ønskede De, det havde været en scene?"

"Fordi jeg elsker hende!" brød det løs, "fordi jeg elsker hende som et vanvittigt menneske, og hvis vi blot havde haft en scene, og hun blot var vred, kunne jeg håbe, at det ville blive godt igen med tiden, og vi kunne blive lykkelige."

"Og gifte jer?" supplerede Elizabeth.

Den stakkels unge mand sænkede hovedet i hænderne og rev i de brune lokker.

"Det var mit håb," stønnede han, "men nu ville jeg være gal, om jeg ikke indså, at alt er forbi. Men det er min egen skyld. Jeg

har været en idiot hele tiden. Jeg burde have vidst det. Og jeg tror halvt, at jeg *har* vidst det, men ikke har *villet* vide det."

"Hvorfor burde De have vidst det?" spurgte Elizabeth.

"Hun brød sig ikke om mig!" udbrød han, "hun gjorde sig ikke engang den ulejlighed at lade, som om hun brød sig om mig. Hun var lærerinde i et elendigt pensionat nede i Geneve. Min søster elskede hende og tog hende med sig hjem i ferierne, og jeg blev vanvittig forelsket i hende. Hun gav mig en kurv to gange, men jeg ville ikke opgive hende, og det kom til en stor scene derhjemme. Min familie anså et sådant parti for en mesalliance, og det sagde de til hende og sårede hende på det blodigste. Jeg på min side og de andre på deres tvang hende næsten ind i det, og efter et optrin med min idiot af en onkel, major Ponsonby, sagde hun mig, at hun ville gifte sig med mig, hvorpå hun pakkede sin kuffert og rejste direkte tilbage til Schweiz. Hun var i et aldeles desperat hjørne, og sagde, at hvis jeg holdt så meget af hende, at jeg ønskede at gifte mig med hende trods alle forhindringer, burde jeg vel være taknemmelig."

"Det kan jeg godt forstå," sukkede Elizabeth, "jeg ville selv have gjort det samme. At tænke sig at blive genstand for sådan et spektakel! Hvem som helst kunne få mig, som blot var udholdende nok. Men det er netop Terese lig at give Dem kurven, fordi hun ikke elskede Dem, og derpå tage Dem for at trodse Deres familie. Hun er så stolt som Lucifer."

Men den unge mand var pludselig blevet et bytte for en uforklarlig indre følelse af utilfredshed. For et øjeblik glemte han sig selv og sine sorger for at gøre en ufrivillig bemærkning om en af Elizabeths udtalelser.

"*Hvem som helst* kunne få Dem?" gentog han.

"Jeg sagde hvem som helst, der var udholdende nok," svarede den naive unge dame.

"Ja, men *hvem som helst*?" gentog han med en vis indignation.

Hans tone og udtrykket i hans smukke ansigt var sådan, at Elizabeth rødmede for anden gang i denne fortælling – en meget sjælden tildragelse.

"Ja, De forstår jo – jeg mener, at jeg hader scener, og at jeg – ja, at det altid ender med, at jeg giver efter."

II

Lady Dysart så op på sin lærerinde med et mørkt og bittert smil.

"Hvad tror De nu, jeg skal gøre?" sagde hun.

Værelset var i uorden, skabe og skuffer stod åbne og deres indhold var spredt ud over seng, sofa og borde. – Alskens falmet pynt, kjoler af silke, atlask og tyl, enkelte iturevne og slidte, andre plettede og krøllede og alle mere eller mindre gammeldags og umulige lå rundt omkring. Og lady Dysart sad midt i dette kaos og smilede bittert til Terese, som blev stående i døren og stirrede på hende.

"Hvad tror De nu, jeg skal gøre?" spurgte hun.

"Hvis De ikke har tænkt Dem at forsøge at gøre noget af det i stand –"

Det stakkels menneske rødmede, og hendes smil blev mere bittert end nogensinde.

"Jeg skal forsøge at pynte mig for at spille værtinde ved et af sir Rodericks udsøgte selskaber."

"Et af sir Rodericks udsøgte selskaber?" gentog Terese.

"For nogle år siden fik han det rædsomme indfald, at han ville holde et selskab for sine venner, mens han var hjemme; og en aften fyldte han huset med alle sine intime bekendte og omdannede det til et galehus. Nu har han fået det samme indfald igen, og jeg, – jeg skal hjælpe ham."

De sidste ord blev udtalt i en ubeskrivelig tone, og grebet af en pludselig fortvivlelse rejste hun sig og stod rank overfor Terese.

"*Jeg!*" gentog hun og slog sig på brystet.

"Og ved De så, hvad slags mennesker det er, han vil tvinge mig til at modtage?" vedblev hun med undertrykt raseri. "Tror De, at der i hele flokken findes én virkelig gentleman eller en hæderlig kvinde? Nej, det kender jeg ham nu alt for godt til. Der er ikke en gentleman eller en hæderlig kvinde i det hele grevskab, som ville træde over vor tærskel, når han er hjemme; og de forstår min elendighed alt for godt til, at de skulle komme, når han er borte."

Det var naturligt, at miss Defarge ved denne lejlighed skulle geråde i raseri. Hendes øjne lynede.

"Hvorfor nægter De det ikke?" udbrød hun. "Hellere dø –"

Lady Dysart satte sig ned og blev pludselig rolig. Hun pegede på sine omgivelser med et ironisk smil.

"Hvis De var i mit sted, ville De gøre det samme," sagde hun. "Hvis jeg sagde nej, ville sir Roderick og hans venner blive hængende her mindst et halvt år, og det er intet behageligt alternativ. Han behøver ikke at true med at myrde mig, skønt han naturligvis ikke ville betænke sig på at gøre det, hvis det forekom ham at være en bekvem løsning. Men han dræber mig ikke, han ved alt for godt, hvordan han skal tage mig."

Hendes heftighed var pludselig gået over, og hun bar atter det sædvanlige præg af ligegyldig trods. Hun smilede endda, idet hun kastede blikket rundt på den falmede pynt.

"Se på dette," sagde hun. "Det bedste af det har jeg fra mit brudeudstyr. Enkelte af kjolerne har ligget i ti år. Hvad skal man gøre med dem? De er for korte og for trange – ja, De kan jo selv se."

Pludselig bøjede hun sig ned og tog en af de kjoler op, som lå på gulvet. Det var en majsfarvet atlaskes kjole, som hun holdt ud fra sig i en arms længde og betragtede med et foragteligt smil.

"Vil De tro det," sagde hun, "at da denne sølle kjole var ny, var jeg lidenskabelig forelsket i ham dernede? Det var et inklinationsparti. Han var lige så forsviret og fattig dengang som nu, men jeg var for ung og havde levet et alt for ensomt liv til at ville tro noget ondt om ham eller høre på dem, som advarede mig. Kjolen har varet længere end kærligheden," fortsatte hun og slap den.

Men Terese tog den op igen.

"Giv mig den – og den," tilføjede hun og pegede på en sort fløjlskjole. "De skal i det mindste have en passende dragt."

Hun så bestemt ud og holdt hovedet højt. Når hun var i den stemning, kunne hun gøre, hvad det skulle være, af bare trods. Og heri var det, lady Dysart tog fejl. Terese ville aldrig have føjet sig, og til syvende og sidst ville hun være gået af med sejren. Mylady kunne ikke andet end beundre hendes indignation og mod, hvor lidet end begge dele forekom hende at kunne nytte.

"Tag, hvad De vil," sagde hun, "De kan måske få noget ud af det; det er visselig mere, end nogen andre kan."

"Å, jeg måtte engang klæde mig for hundrede francs om året; dengang lærte jeg meget."

Hun løftede på den ene kjole efter den anden og beså dem nøje. Den opgave, hun havde påtaget sig, mishagede hende på ingen måde, især ikke, da hun fandt nogle sort blonder.

"Sort blonde, fløjl og gul atlask lader der sig lave noget af," sagde hun til sig selv, idet hun rynkede sine bryn og tænkte på,

hvilken virkning dette ville have på sir Roderick. "Han skal i alt fald ikke så lov til at gøre nar af hende," sagde hun til sig selv. "Om hun blot trodser ham i sådan en lille ting som sin dragt, vil han få en slags respekt for hende."

"Det var i min garderobe, at Elizabeth fandt sin blå fløjlskjole," sagde lady Dysart. "Dens dage var forbi for mig, og hun syntes om den."

"Hun er endnu smukkere i den end i den hvide," svarede Terese mekanisk. Hun tænkte ikke på Elizabeth, hun stod med kjolerne over armen og betænkte sig. Endelig havde hun bestemt sig,

"Der er noget, jeg gerne ville bede Dem om," sagde hun.

Det var tydeligt, at hun kunne bede om hvad som helst uden at blive afvist.

"Det var, at De ville lade mig hjælpe Dem at modtage sir Rodericks gæster," sagde hun.

"De!" udbrød lady Dysart. "De vil dele min ydmygelse med mig?"

Hun forstod hende i første øjeblik slet ikke, men da hun så hendes næsebor skælve og hendes øjne lyne, begyndte hun at få en anelse om den stemning, som drev hende.

"Jeg er ikke bange for dem," forklarede Terese heftigt. "Jeg ved ikke, hvad frygt er. Jeg har aldrig kendt den, det er langt mere rimeligt, at de bliver bange for mig, end jeg for dem. Jeg er sikker på, det er lave krystere, som man kan tvinge til underkastelse, blot man møder dem med bestemthed. Sir Roderick er måske ikke så let at tæmme, men hans venner antager jeg vi må kunne magte. To velklædte damer vil imponere dem."

"De er en dristig pige," udbrød lady Dysart, som nu selv blev opildnet lidt under indflydelse af den andens frygtløshed. "De er modig nok til at kunne føre igennem, hvad det skal være, og jeg modtager Deres hjælp."

Terese tog kjolerne med sig ind på sit eget værelse, gav børnene fri og lukkede sig inde i tre dage, mens hun arbejdede af alle kræfter. Hun kastede sig med sand energi over sit arbejde og lagde en virkelig genialitet for dagen. Hun klippede, formede og prøvede, og den skarpe lille saks var ligefrem uhyggelig at skue. Den fjerde dag var kjolen færdig, og hun bragte den til lady Dysart. Det sorte fløjl og blonderne og den gule atlask var fra sin fordums forkrøllede skikkelse blevet udviklet til en dragt, som ville have gjort en pariserskrædder ære. Mylady rødmede ligefrem af glæde ved at se den.

"Jeg har ikke ejet en sådan kjole i femten år," sagde hun.

"Det var, som jeg sagde," svarede Terese, "sort fløjl, blonder og gul atlask er ikke at foragte, især når man har bestemt sig til, at der *skal* blive noget ud af det."

På den skæbnesvangre aften viste hun sig i myladys påklædningsværelse, fuldstændig rustet til kampen. Det højt opsatte hår gjorde, at hun så næsten en halv fod højere ud; den lette, sorte dragt var i høj grad elegant, til trods for det matte stof; gule jasminer skinnede som stjerner i hendes hår og faldt i lange grene ned fra hendes buket.

"Hvor De ser elegant ud, skønt De ikke har det mindste kulørte på Dem undtagen Deres blomster!" udbrød lady Dysart.

Terese lagde sin buket på bordet og et stort forklæde på, som hun havde bragt med sig.

"Nu vil jeg klæde Dem på," sagde hun, "det var derfor, jeg kom."

Hun havde i løbet af sin barndom og ungdom, tilbragt i et pensionat, erhvervet sig en sådan øvelse i at sætte hår op, og Hendes Nådes tunge, sorte lokker var et godt materiale at arbejde med. Hun forhastede sig ikke, men prøvede og forandrede, indtil det fuldendte værk kunne kaldes et rent kunststykke, og Hendes Nåde rødmede svagt, idet hun så sit eget billede i spejlet. Hun var en skønhed af den mørkladne, varme type, og da hendes toilette var fuldendt, tog hun sig ud som aldrig før.

12

Da sir Roderick en time senere trådte ind i selskabssalen, blev han stående stille i døren. I stedet for at se en ensom, ulykkelig, forpjusket kvinde sidde der ensom og mørk og vente på hans spottegloser over hendes ynkelige antræk, så han nu et rigt oplyst værelse, der ligefrem havde et festligt præg, og derinde sad der to elegant klædte damer, der roligt mødte hans blik.

"*Ma foi!*" udbrød han dæmpet.

Det varede flere sekunder, førend han kunne genvinde sin ro, men det gamle diabolske smil spillede atter om hans læber, idet han nærmede sig de to kvinder. Men han skulle ikke denne gang nyde den fornøjelse, at lady Dysart krympede sig under hans blik, som hun altid plejede at gøre, når han nærmede sig. Terese Defarge, som stod høj og rank ved hendes side, indgav hende mod.

"Dette er virkelig noget nyt!" udbrød han, idet han nærmede sig. "Og De også, mademoiselle Defarge? De gør os i sandhed en stor ære."

Han lænede sig op mod kamingesimsen og mønstrede sin hustru fra top til tå, men til sin store skuffelse fandt han intet at harcelere over.

"Mærkeligt!" udbrød han. "Intet at le ad. De er en smukkere dame, end jeg erindrede, mylady, og den gule og sorte dragt klæder Dem fortræffeligt. Man får næsten en hjemlig følelse. Parisisk – mener jeg –"

At han ikke kunne forklare sig Tereses nærværelse, var klart, og hun mærkede tydeligt, at han hemmeligt betragtede hende

med en mine, som om han morede sig. Han beundrede uforbeholdent hendes smukke ydre og stolte holdning, men han blev altid samtidig ubehagelig berørt af hendes nærhed. Han var ikke særlig glad for folk, han ikke kunne skræmme, og samtidig var det hans største svaghed, at han foragtede dem, han kunne.

Det var imidlertid ikke, førend hans gæster ankom, at hans øjne åbnedes for den virkelige situation. De overpyntede damer og højrøstede mænd, som kom strømmende ind, tabte forbavsende hurtigt deres gode humør ved synet af de to smukke, elegante damer, som modtog dem et par skridt fra døren, og som slet ikke tilhørte deres verden. Terese Defarge, høj og smuk i sin sorte dragt og med det højt opsatte hår, var en skikkelse, der så lidet passede i deres midte, at synet af hende ligefrem forskrækkede dem. Og den statelige bøjning af hovedet, hun hilste enhver ny gæst med, samtidig med at hun beærede ham med et langt og fast blik fra de sorte øjne, havde den virkning på dem, at det hurtigt dæmpede lystigheden.

"Se på den unge dame derhenne i sort kjole med gule blomster i håret!" udbrød en ung skønhed i blåt og hvidt med glimrende teint og gule lokker. "Hun er rent elegant. Det er ikke ofte, man ser en sådan dame udenfor London. Og den anden kan vel ikke være Dysarts kone? Jeg har altid hørt, hun skulle være temmelig ordinær."

De forsøgte efter bedste evne at holde lystigheden vedlige for ikke at gå glip af "morskaben", men de fandt, at det ikke var nogen let opgave. Der var blevet lagt en uimodståelig lille dæmper på dem. Ingen kunne være sikker på ikke at blive

magtstjålen af miss Defarges sorte øjne, eller ved at se lady Dysart vende sig om med et roligt, forbavset blik.

Kvinderne begyndte at hviske med hinanden, og mændene samlede sig i pæne og stilfærdige små grupper og forsøgte at se ud som de var kommet der for at konversere. De fleste af dem gjorde sig imidlertid skyldige i den fejltagelse at kaste beundrende blikke hen imod værtinden og hendes ledsagerske.

"Det er to usædvanlig smukke damer, siger jeg Dem," bemærkede en firskåren godsejer i jagtkostume.

Det var på dette tidspunkt af aftenen, at lady Dysart berørte Tereses arm med sin vifte, idet hun så hen imod døren.

"Der er Roger," sagde hun. "Han kommer herhen."

Terese vendte sig hurtigt om. Hun begyndte nu med skræk at forstå, hvorfor et uventet møde med Roger altid bragte hende i en vis sindsbevægelse – hvorfor hun blev bevæget, vred og oprørsk i hans nærværelse, således som det på skift var tilfældet.

I aften bankede hendes puls voldsomt. Det var, som om hun så en anden mand. Han var lige så forandret som lady Dysart, og ved de samme midler. I stedet for sin gamle fløjls jagtdragt var han nu iført almindelig selskabsdrag, som han bar med sådan utvungen frihed og holdning, at den tog sig langt bedre ud på ham, end den som regel gør på de fleste. Med sin højde, sin smukke, kraftige bygning og sine raske bevægelser gjorde han en langt mindre dagligdags figur end en herre i sort kjole eller plejer at gøre. Han var lidt rød af sindsbevægelse, og han gik hurtigt over gulvet hen mod de to kvinder.

"Jeg bliver som regel ikke indbudt til sir Rodericks selskaber," sagde han, "og jeg er heller ikke inviteret til dette. Hvorfor

fortalte I mig ikke, at I skulle herhen? Jeg vidste det ikke, før jeg så Dem komme ned ad trappen, miss Defarge. Jeg forstår slet ikke, hvad det går ud på. Jeg ved kun, at De ingen ret har til –"

"Ikke desto mindre er alt hidtil gået glimrende," afbrød Terese ham roligt.

Han vendte sig ærgerlig mod lady Dysart.

"Ved du ikke, hvad slags mennesker, dette her er?" udbrød han opbragt. "Ser man dem andre steder en her?"

"*Jeg* kom her, fordi jeg var nødt til det; forstår du ikke det?" svarede hans stedmoder.

"Og jeg, fordi jeg *ville*, forstår De ikke det?" sagde Terese og rettede sit blik direkte på ham. "Se Dem om, og se, om ikke vor tilstedeværelse har gjort sin virkning."

Han vendte sig om, og hun så, at han nu begyndte at forstå. Han trådte nærmere hen til hende og så ned på hende med et alvorligt smil.

"Jeg troede, at De her befandt Dem i en hule fyldt med vilde dyr, og så er de dog ikke så gale," sagde han, "skønt, man ved aldrig, hvad der kan ske. Jeg troede, at De kunne få brug for en forsvarer, og derfor kom jeg. Vil De holde øje med kvinderne, så skal jeg holde øje med mændene."

Den unge piges mørke kind glødede, og hun svarede ham hurtigt og med en blød stemme, han ikke syntes, han kendte – han havde aldrig hørt den før.

"Tak," sagde hun, "jeg er glad for, De er her."

"Roger," sagde lady Dysart og strøg ham over ærmet, "denne her har jeg aldrig set før."

Han betragtede sit nye klædningsstykke med tvivlende mine.

"Jeg ville jo nødig se ud som en røver," sagde han. "Så jeg sadlede Dolores og red over til Darrelworth efter den."

"Der er fem miles til Darrelworth!" udbrød mylady.

"Ja," svarede han. "Der er fem miles."

Han slog sig ned hos dem og forlod ikke sin plads hele aftenen. Blandt den kvindelige del af gæsterne vakte han en ikke ringe opsigt. Hans statelige skikkelse indgød dem noget, der lignede respekt, og heller ikke mændene kunne ganske foragte ham, siden han kom enhver i møde uden at give sig udseende af andet og mere end en kølig og defensiv holdning. Han hørte ikke til blandt dem, og gjorde ikke mine til at ville det eller tillade dem at tro det.

"Denne aften er ikke blevet, som vi ventede," bemærkede greven til sir Roderick, idet han viste en række forbavsende hvide tænder. "Den har snarere haft karakter af en familiesammenkomst," fortsatte han med et skuldertræk; "hvorfor er de mindste af børnene her ikke – og deres *bonne*?"

Hans ondskabsfulde smil viste sig atter, denne gang tilføjet en yderligere charme ved antydningen af en ond skulen.

"Deres guvernante er her, og det har været os rigeligt," svarede sir Roderick. "Den lille djævel har indblæst en dæmon i mylady."

Greven så hen på Terese.

"Hun er nu ikke så lille," sagde han. "Hun er højere end de fleste kvinder – og også smukkere, *pardieu*! – Hun er også kløgtigere."

Den næste morgen rejste sir Roderick sin vej, og han tog sine venner med sig. Men før han rejste, opsøgte han Terese og tog afsked med hende på sin egen særlige facon.

"De er en intelligent og modig ung dame, mademoiselle Defarge," sagde han, "og da De i går var oppe imod et selskab af dosmere og kujoner, fik De overtaget over dem, og – for en gangs skyld – også med mig. Men én gang er ingen gang, og hvis det ikke var, fordi jeg havde en lille uopsættelig forretning af afgøre i Homburg, ville jeg blive her i nogen tid endnu, og *så* skulle vi få at se …" sluttede han med et nik.

13

Efter tre dages forløb var huset vendt tilbage til sin gamle tilstand. Værelserne var bragt i orden, lady Dysart viste sig atter, børnene begyndte på skolen og Elizabeth kom over fra præstegården, når som helst det faldt hende ind. Og det gjorde det temmelig hyppigt. Hun kom endda oftere nu end tidligere, undertiden et par gange om dagen. Men nu var det ikke længere Roger, hun kom for at besøge, det var altid Terese, og efterhånden åbnedes Tereses øjne for, at det tidligere intime forhold mellem fætter og kusine var betydelig aftaget. Roger havde atter taget fat på sit arbejde med sin tidligere febrilske energi. Man så ham kun sjældent i løbet af dagen, og når han kom hjem om aftenen, havde han altid travlt. Han talte næsten ikke, med mindre man henvendte sig direkte til ham, og Terese fandt sin omgang med ham indskrænket til nogle få ord, som de vekslede i forbifarten. Men der havde været en tid, hvor en sådan travlhed på ingen måde ville have anfægtet Elizabeth. Det havde tidligere altid været sådan, at de på en eller anden måde altid traf sammen og morede sig på deres vante, barnlige måde. Men mærkværdigt nok lod det til at være forbi med det nu. Elizabeths første spørgsmål var ikke mere: Hvor er Roger. Hun kom aldrig mere over for at udbede sig råd om Kittys venstre bagben. Hun red i det hele taget ikke mere på Kitty, og traf hun Roger, indskrænkede hun sig til at hilse på ham med et roligt smil og en elskværdig forespørgsel til hans befindende, hvorpå hun henfaldt i sin sædvanlige tavshed eller begyndte på sin sædvanlige svævende passiar med Terese. Hvis hendes egen

sindsstemning havde været en anden, end den var, kunne Terese have fundet, at det var hendes pligt at få rede på sagen, men som det nu engang stod, fandt hun det tryggest at bevare tavsheden. Det var en af hendes svagheder, at hun ingen skånsel kendte overfor sig selv, når hun kom til kort. Det var frygteligt for hende at drives til selvforagt, og denne følelse fyldte hende i denne tid ganske. Hun havde af sin forfængelighed og sin heftighed ladet sig forlede til at begå et af de foragteligste fejlgreb, og hun bar nu følgerne. "Det mest foragtelige fejlgreb," – det var hendes eget udtryk, og hun ville ikke vide af noget mildere. Sandt at sige, var Terese Defarge mindre overbærende mod Terese Defarge, end hun ville været mod nogen som helst anden kvinde.

"Det var den ynkeligste hævn, en ynkelig forfængelighed kunne have forledet mig til," sagde hun hyppigt til sig selv under sine selvbetragtninger, "den svageste og forfængeligste skabning kunne have skammet sig over at gøre noget sådant. Og jeg, som altid har gjort mig til af min styrke! Hvorfor havde jeg behøvet at tage mig deres dumme stolthed og uforskammethed så nær? Jeg fortjener alt, alt, alt."

Og dette ord "alt" havde en omfattende betydning. Hun var langsomt blevet et bytte for en forunderlig følelse – en følelse, som forfærdede hende, som den ville have forfærdet en langt mindre stolt og utålmodig natur. Hun havde gjort et fortvivlet oprør mod denne følelse, der så umærkeligt havde sneget sig ind på hende og havde opkastet sig til herre over hende; hun havde mødt den med en uberettiget foragt; hun var blevet vred. Hun var blevet forfærdet. Gang efter gang havde hun set mænd

bære en ulykkelig kærlighed til sig, og det havde kun vakt hendes foragt – og nu – *og nu*!

Hun var alt for ulykkelig til at være retfærdig, og hun var ikke ganske retfærdig mod Basil Howth, som var uklog nok til at forblive i landsbyen og til at krydse hendes vej så meget som muligt. Han sørgede for at møde hende, når hun spadserede, red, gik i kirke, og blev altid behandlet på en sådan måde, at han bagefter søgte tilflugt hos Elizabeth, som ikke kunne have taget sig sammen sig til at føle foragt, selv om hun havde villet, og ikke havde villet, om hun havde kunnet.

Elizabeth var imidlertid nu ophørt med sin ædelmodige trøst, at alt ville rette sig med tiden. Hun havde i det hele taget ophørt med at trøste. Hun lyttede til den unge mands udgydelser med den gamle ro og tålmodighed, og ved stadig øvelse var nu det medlidende lille suk blevet et så fuldendt suk, at han i al hemmelighed var lidt stolt af det. Men hun forstod situationen alt for godt til nu at sige, at han ikke måtte tabe modet. Hun var ikke så fuldstændig ligegyldig og blind, denne smukke Elizabeth, som en overfladisk tilskuer kunne komme til at tro. Dette skulle Terese til sin tid til sin forfærdelse komme til at opdage.

"Hvis det var mig," sagde Elizabeth pludselig en dag, idet hun vågnede fra et af sine drømmerier, "hvis det var mig, ville jeg bede ham rejse."

Terese for sammen og rynkede panden.

"Hvem skal rejse?" spurgte hun.

Hun mødte forlegent det klare blik fra Elizabeths blå øjne. Men Elizabeth lod sig ikke bevæge.

"Basil Howth," sagde hun roligt.

Terese rynkede sine bryn mere utålmodigt end nogen sinde. Hun havde ikke for skik at indvie nogen i sin fortrolighed, og hun havde bevaret den strengeste tavshed angående Basil Howth.

"Hvad mener De?" udbrød hun.

"Å jeg ved det naturligvis alt sammen, skønt vi aldrig har talt sammen om det," sagde gudinden med sin forbavsende åbenhjertighed. "Jeg kan jo ikke andet end se, at I begge er ganske forfærdeligt ulykkelige. Og når jeg så, hvad jeg så, ville jeg vel have gættet mig til resten, om han ikke selv havde fortalt mig det. Det ligger jo så klart for dagen, at De ville hade ham, hvis De havde Deres frihed til at gøre det."

"De siger noget temmelig bemærkelsesværdigt," bemærkede Terese koldt.

Hun følte sig som forstenet af skræk. Hvis Elizabeth havde set så meget, hvor meget andet kunne hun da ikke have set? Hvilke andre iagttagelser kunne hun ikke bære skjult under sin ligegyldige, glade mine?

"Gør jeg?" sagde Elizabeth. "Hvorfor bemærkelsesværdigt? Man kan dog ikke lade være at bruge sine øjne."

Og hun gabte, – så nonchalant som muligt gabte hun.

"Og det er heller ikke rigtigt af Dem. De ser jo, hvor ulykkelig han er – og ulykkelig er De selv –"

"Elizabeth!" udbrød Terese skarpt, "mener De, at jeg ser ulykkelig ud?"

"Naturligvis," lød det rolige svar. "De har et febrilsk, strålende blik, og De har aldrig ro på Dem."

"Aldrig ro på mig!" gentog Terese.

"Aldrig ro på Dem!" gentog Elizabeth. "De er snart kold og snart varm, De er overlegen mod Roger og ubehagelig mod Basil Howth. Jeg er den eneste af os tre, De behandler ordentligt, og De ville også bide mig af, hvis jeg ikke var en alt for ubetydelig person."

Terese rejste sig og begyndte at vandre op og ned på gulvet. Elizabeth ulejligede sig så vidt, at hun vendte på hovedet, for med større lethed at kunne se på hende.

"Og jeg synes nu," vedblev hun, "at skønt det ikke er behageligt, men tværtimod er overordentlig kedeligt – var det bedst at bringe sagen til en krisis. Det er jo, som sagt, overordentlig ubehageligt, men når man stadig skal udsætte sig for plager af alle slags, forekommer det mig, at det måtte være bedst at gøre en ende på det. Hvorfor ikke lige så godt bestemme sig for et hovedslag, som at have alle disse små træfninger?"

Terese blev stående stille foran hende, og vred, ydmyget og stolt udbrød hun med al den ro, hun kunne mønstre:

"Elizabeth, hvad mener De?"

Men Elizabeth lod sig, som sagt, ikke bevæge.

"Jeg mener, at hvis jeg var i Deres sted, tror jeg, at jeg ville sige til Basil Howth, at jeg ikke ville gifte mig med ham, hvis jeg ikke ville. Og det tror jeg ikke, De vil."

Terese vred sine hænder.

"Jeg foragter mig selv," sagde hun.

"Det har jeg intet imod," bemærkede Elizabeth, "skønt jeg ville sige, at det er noget, man for sin sindsros skyld ikke bør opmuntre. Men jeg vil råde Dem til at få en ende på dette. *Det* var altså den dårskab, De fortrød?"

"Ja."

"Det tænkte jeg nok," henkastede Elizabeth en smule triumferende. "Jeg sagde det til Roger."

Den dag blev hun til middag, men Roger viste sig ikke ved bordet. Han havde taget hest og hund, var gået ud tidligt og var endnu ikke kommet hjem. Han var heller ikke vendt tilbage, da Elizabeth gik, og heller ikke til aftensmaden kl. 10.

"Jeg forstår det ikke," sagde mylady. "Det er aldrig sket før."

"Måske han er taget til Darrelworth," henkastede Terese.

"Men der ville han dog ikke blive om natten," svarede lady Dysart.

14

Men da det led noget længere ud på aftenen, blev mylady urolig. Det var så uligt Roger at være borte på denne tid, at hun ikke kunne andet end udtale sin bekymring,

Terese sagde meget lidt efter sin første, let henkastede bemærkning. Den uro, som efterhånden greb hende, forfærdede hende. Hun var opfyldt af de mest foruroligende anelser og måtte koncentrere alle sine kræfter på at bevare en overfalde af selvbeherskelse. Til trods for sin hemmelige frygt var hun næsten glad, da lady Dysart opgav ethvert håb for den aften.

"Vi må vel trøste os med at tro, at han er taget over til Darrelworth," sagde hun. "Han har aldrig gjort det før, men han har jo heller aldrig haft forretninger før, som han har det nu."

Terese gik op på sit værelse og i seng, men ikke for at sove. Mørket og stilheden øgede hendes uro, og hun lå med åbne øjne, lige til dagen gryede; da stod hun op og klædte sig på.

"Der må være en grund til denne skrækkelige ængstelse," sagde hun til sig selv. "Noget – noget må være galt."

Hun trak gardinerne til side og så ud. Det var en fugtig, tåget morgen, og himlen hang tung og tåget over landskabet. Det havde regnet om natten, og alt var vådt.

"Der er intet som helst påskud for at gå ud," mumlede hun, "men ud må jeg. Jeg kan ikke blive hjemme!"

Hun var alt for urolig til at kunne tænke på følgerne, og hun tilstod ikke for sig selv, at hendes eneste hensigt med at gå ud i regn og tåge var, at hun håbede at få Roger Dysart at se. Hun

tilstod heller ikke for sig selv, at det var for hans skyld, at hun havde ligget vågen hele natten, og dog var det således. Hun havde selv ingen tro haft til sin egen forklaring, at han skulle være taget til Darrelworth, og jo mere hun tænkte over det, desto mere blev det hende klart, at der ingen som helst grund var til at tro, at det skulle være tilfældet. Han ville ikke være taget til Darrelworth uden at sige det, han ville ikke have taget gevær og hunde med, og han havde heller ingen forretninger dér på denne tid, som på nogen måde kunne opholde ham hele natten.

"Der er hændt noget," sagde hun atter og atter til sig selv. "Der er hændt noget, og vi har ladet hele natten gå uden at anstille undersøgelser."

Hun gik ned ad trappen og ud, uden at møde nogen. Da hun var kommet ud af parken, drejede hun til højre og gik hurtigt hen over mosen. Jordbunden var så fugtig, at hun gik som på en svamp, og regnen begyndte atter at sile ned. Men hun lagde næppe mærke til det, undtagen ved en fornemmelse af forøget bekymring og utilpashed. Hun havde ingen plan, kunne ingen plan have. Det forekom hende at den store, ubrudte flade af lyng og tornblad var den eneste rigtige retning at tage.

"Jeg går måske for ingenting," sagde hun næsten opbragt til sig selv. "Og med hvilken ret går jeg så her? Jeg, og ikke Elizabeth?"

Men hun gik og gik, indtil Dysart Court lå langt bag hende, og hun stod midt i lyngen og stirrede på noget, hun så i det fjerne – de utydelige omrids af noget, som lå på jorden.

"Det er en mand," sagde hun til sig selv, og hendes hjerte snørede sig sammen af angst. Ingen mand ville ligge således,

med mindre han var hårdt såret.

Næsten i samme øjeblik hørte hun en stønnen, og skønt den lød uhyggelig nok midt i morgenens stilhed, bragte den hende dog trøst, og hun nærmede sig med større ro.

I næste øjeblik stod hun bøjet over Roger Dysart, som med en forvirret mine åbnede sine øjne.

"Min Gud!" udbrød han, "De her? Jeg – jeg troede, der aldrig ville komme nogen."

Han talte med mat stemme, og hun så, at hans klæder var gennemblødte af regnen, og at hans grønne jægerfrakke flere steder havde endnu mørkere pletter. Og han, han så et blegt, ængsteligt, bevæget ansigt bøje sig over ham, og en følelse vaktes i ham, der, svag som den var, fik hans blod til at banke hurtigere.

"Hvor er De såret?" udbrød hun. "Hvordan gik det til?"

"Det kan jeg ikke sige. Jeg tror, at jeg snublede i en lyngrod, og at geværet da gik af. Jeg har fået ladningen i skulderen. Jeg har tabt temmelig meget blod. Jeg må have været svært klodset; men jeg har også en følelse af at have forvredet min ankel. Jeg kan ikke røre mig. Jeg har ligget her hele natten."

Han lukkede øjnene, som om anstrengelsen ved at tale havde været for meget for ham.

"Det var det værste," tilføjede han stønnende, "at ligge her hele natten. Den forekom mig så skrækkelig lang. Jeg tror, jeg må have tabt bevidstheden et par gange. Jeg husker ikke noget tydeligt, andet end at jeg forsøgte at rejse mig og så faldt – og smerten ved faldet – og hvor jeg frøs bagefter! Og så et mørke. Det var, som jeg var udenfor verden. Selv hundene forlod mig. Var det ikke skammeligt?"

Terese knælede ned ved siden af ham, skælvende og dybt bevæget. Det var forfærdeligt for hende at tænke på, hvordan natten måtte have været for ham.

"De er helt stiv af kulde," sagde hun, "og Deres klæder er gennemblødte."

"Ja," svarede han, "jeg er både stiv og våd. Det er mange lange timer siden, jeg sidst bevægede mig."

Ingen af dem sagde mere. Hun gned hans hænder og søgte at give ham noget, der lignede varme, tilbage, og nødigt som han ville indrømme, at han her var overvundet, var han dog alt for svag til at sætte sig til modværge.

"Gør det ikke," hviskede han mat. "De bør ikke knæle på den våde jord. Hvis De blot ville gå til nærmeste hytte og sende en eller anden – –"

"Jeg kan ikke lide at forlade Dem," svarede Terese, "men der er ingen anden udvej."

Og hun rejste sig og begyndte at løse sit bælte.

"Hvad er det, De gør?" spurgte han.

"Min kappe er vandtæt," svarede hun; "De skal få den over Dem."

"Nej jeg vil ikke," protesterede han. "Behold den på. Tror De, jeg ville lade Dem gå uden regnkappe i denne silende regn?"

Hun svarede ikke, men knælede med en bestemt mine ned på jorden og lagde kappen om ham, trods hans protester. Derpå rejste hun sig.

"Jeg skal gå så hurtigt som muligt," sagde hun, "det skal ikke vare længe, før De er hjemme."

Hun var ikke gået mange skridt, før hun hørte ham råbe efter sig og skyndte sig hurtigt tilbage.

"Jeg ville gerne vide, hvad klokken er?" sagde han.

Hun tog sit ur frem og så på det.

"Seks," svarede hun.

En stærk rødme bredte sig over hans ansigt.

"Seks," gentog han, "De er tidligt ude."

"Ja," svarede hun, "jeg er tidligt ude."

Og i samme nu forsvandt hun i tågen, og han lå tilbage på den store lynghede med den lave, grå himmel over sig, og hans fysiske såvel som hans åndelige lidelser aftvang ham en smertelig stønnen.

"Det er ikke for min skyld, hun er gået så tidligt ud," sagde han. "Hvor er jeg dog en elendig stymper."

15

En håndfuld hagl i kroppen og en forvreden ankel er i og for sig så lidt, men det var ikke dette, som var det værste for Roger Dysart. En nat tilbragt under åben himmel i silende regn havde gjort, hvad andet ikke kunne have gjort, og skaffet ham den første alvorlige sygdom, han nogensinde havde haft, på halsen. I flere uger var han bundet til sit værelse, og han kom ud derfra bleg og mager, blot for at blive liggende på en sofa i dagligstuen dag efter dag, uge efter uge.

Det kunne ikke siges, at han som helhed havde været en behagelig patient, og han var det mindst af alt under sin langsomme rekonvalescens. Intet andet end Elizabeths ro kunne have holdt ham ud. Miss Defarge havde, tvært imod hvad der er skik og brug blandt heltinder, kun taget megen lidt del i hans sygepleje. Hun havde overladt denne til lady Dysart og Elizabeth, og havde gjort sit daglige arbejde som hun plejede. Men Elizabeth havde erhvervet sig lovsange og laurbær i det uendelige. Hun havde slået sig ned i sygeværelset, og hun udviste en tålmodighed og en dygtighed, der var lige så beundringsværdig, som den var uventet.

"Ingen andre så megen ret som jeg til at passe ham," havde hun med uventet varme erklæret til Terese. "Jeg kan ikke sidde hjemme og lade andre gøre dette for ham."

Og med sit langsomme, rolige væsen var hun en bemærkelsesværdig god sygeplejerske. Hun forhastede sig aldrig, blev aldrig febrilsk og utålmodig. Hun kunne sidde nat efter nat foran kaminen med armene slynget bag hovedet og de

store øjne vidåbne, som om det slet ikke kunne falde hende ind at blive søvnig. Hun havde en udmærket appetit og nød en stor ligevægt i sindet, og hun lod sig på ingen måde forstyrre, når Roger fantaserede eller protesterede mod at tage medicin. Under de anfald af anger, som indtraf meget hyppigt, hændte det mere end en gang, at patienten udgød sig i taknemmelighedserklæringer.

"Du er en trofast sjæl, Lizzie," kunne han således udbryde. "Du står ved et stakkels menneskes side, hvad han så end gør eller siger."

En gang, da hun stod foran hans sofa, greb han hendes hånd og holdt den ind til sin udmagrede kind.

"Du er god, Lizzie," sagde han, "du er langt mere værd, end en stakkels djævel af en Dysart nogensinde kan give dig."

"Synes du?" sagde hun smilende og blev stående ganske stille, og lod ham roligt holde sin hånd, tilsyneladende uden nogen følelse af det romantiske ved situationen.

Sagen var, at Elizabeth i den senere tid havde været ham en stor gåde. Hun havde aldrig plejet at lægge videre varme følelser for dagen, så han kunne ikke sige, at hun egentlig var blevet koldere, og heller ikke var hun mindre åben og fri i sin tale. Hun vrøvlede lige så roligt løs nu som nogensinde, men til trods for alt dette fandt han dog, at det var en ny Elizabeth; en Elizabeth, der var ganske forskellig fra den gudinde, som havde viftet ham om sommeren, havde optrådt i klassisk hvidt kostume, fordi han havde beundret det, og som ydmygede sig for ham på grund af den skade, Kitty havde fået i sit venstre bagben.

Under sin sygdom lå han og undrede sig over denne forandring, men han kom aldrig en løsning af problemet nærmere. Hans kærlighed til en anden kvinde var alt for heftig, til at han skulle kunne forstå Elizabeth så godt, som han under andre omstændigheder kunne have gjort. Og på sin rolige måde holdt han også alt for meget af hende, til at han skulle lægge nogen betydning i hendes handlinger, – i det mindste nogen betydning, der var af vigtighed. Og om det end kan være forklejnende for ham, må jeg også tilstå, at han aldrig plejede at ulejlige sig med at studere Elizabeth synderlig dybt. Elizabeth var bare Elizabeth, – smuk, elskværdig og flegmatisk, Elizabeth, som han altid havde holdt af, havde skændtes med og drillet, og som havde været føjelig og underdanig og fri for alle kvindelige svagheder.

Og nu studerede han, som sagt, hendes forandring, men aldrig på den måde, at han for den sags skyld tabte sin sindsro; han rasede ikke mod sig selv, og foragtede sig ikke for sin svaghed, således som han gjorde, når han tænkte på Terese Defarge.

Et eneste øjeblik – det øjeblik, da han lå derude i den våde lyng og kaldte hende tilbage til sig, – i dette ene øjeblik var han blevet grebet af et vildt håb. Det var skudt op i hans bryst mod hans vilje og hans roligere ræsonnement, og det var det næste øjeblik døet hen igen, og han havde følt den største foragt for sig selv for sin dårskab. Hvad hun end havde villet på det sted, hvilket lune der end havde bragt hende derhen, ham var hun i alt fald *ikke* kommet for at søge.

I den tid, han var bundet til sit værelse, så han hende næppe. Det lod til, at hun slet ikke bekymrede sig om ham. Hun

tilbragte det sædvanlige antal timer i skolestuen, hun besørgede sine selvpåtagne huslige pligter, hun viste ingen synderlig ængstelse for ham. Han hørte gennem Elizabeth, at Basil Howth var forsvundet fra kroen og fra landsbyen, og dette trøstede ham i nogen grad.

"Måske Terese har sendt ham tilbage til Huntingdonshire," sagde Elizabeth ganske roligt en aften. "Det var på tide, at hun gjorde det, eftersom hun jo *havde* bestemt sig til ikke at gifte sig med ham."

"Havde hun?" udbrød han med febrilsk iver. "Har hun fortalt dig det?"

"Det behøvede hun slet ikke," svarede gudinden. "Det vidste jeg, uden at hun sagde det. Det var let nok at se, at hun næsten hadede ham, skønt der ikke var den fjerneste grund til det. Hun ville have syntes godt nok om ham, hvis han blot ikke absolut ville gifte sig med hende. Han er sådan én, at man *må* synes om. Jeg synes meget godt om ham."

"Jeg – jeg kan ikke tro det," mumlede han og kastede sig uroligt rundt i sengen.

"Hvilket?" spurgte Elizabeth.

"Jeg tror ikke, at hun ikke ville have ham, eller at hun ikke holdt af ham. Hun plejer ikke at gøre så mange omstændigheder."

"Hun ville ikke gøre mange omstændigheder med *dig*," svarede Elizabeth, "men – har jeg aldrig fortalt dig, hvordan denne forlovelse kom i stand?" spurgte hun så, idet hun roligt så på ham over skulderen, som om hun fremsatte det ligegyldigste spørgsmål af verden.

"Nej, naturligvis ikke," svarede han vrantent. Hvad kunne det interessere enten ham eller hende?

Men Elizabeth lod ikke til at høre ham. Hun begyndte ganske roligt på sin beretning, som hun langsomt udviklede fra begyndelse til ende med mange sidebemærkninger for hendes egen regning, mens Roger lå og stirrede på hende med vantro, feberhede blikke.

"Og det hele er i grunden blot så naturligt," vedblev gudinden filosofisk, "folk som hende forelsker sig aldrig i den, man venter de skal forelske sig i. Nej, det gør de ikke. De er alt for originale, alt for lidenskabelige. De overrasker os altid. De gifter sig altid med den mand eller den kvinde, man sidst af alle skulle have ventet passede for dem. Terese kommer til at gøre et eller andet utroligt parti, eller også gifter hun sig slet ikke."

Da Elizabeth den næste dag kom ned i stuen og fandt sin veninde der, faldt hun så at sige med døren ind i huset.

"Har De sendt ham tilbage til Huntingdonshire?" spurgte hun uden omsvøb.

"Nej," svarede Terese skarpt. "Jeg ved intet om ham."

Hvilket fik Elizabeth til at henfalde i en alvorlig eftertænksomhed.

Således stod sagerne, da Roger kom ned for at ligge på sofaen, en sørgelig skygge af sit fordums Jeg.

Men selv da forlod Elizabeth ham ikke. Hun var mere opofrende end nogensinde og gik endog så vidt, at hun valgte bøger i biblioteket og læste højt for ham, en anstrengelse, hun ellers hjerteligt afskyede.

"Men hvad gør det, hvis han blot kommer til at sove af det?" sagde hun til sig selv, "vi må jo se til at underholde ham med et eller andet."

16

Det kan næppe forundre nogen, at ofre som disse havde deres virkning. Virkningen på Roger Dysart var meget foruroligende. Ingen dag hengik, uden at han tilbragte den i bitter anger over de forgangne måneders vildfarelser. For var det ikke, når alt kom til alt, Elizabeth, som var sand, ædelmodig og opofrende? Han havde sagt, at han satte pris på gode og uskyldige kvinder, og Elizabeth var begge dele, og hun havde afkastet sin naturlige apati for at pleje ham og gøre det godt for ham. Der var mange dårskaber, han bebrejdede sig gennem disse lange, sørgelige dage, men han sagde til sig selv, at den værste dårskab havde været, at han undervurderede det gode, som var hans eget. Hvordan han vor kommet til at betragte Elizabeth Dysart som sin egen, vidste han næppe selv, – det var noget, som var sket gradvis, lige fra barndommen og op gennem drengeårene. Der havde aldrig været nogen virkelig kærlighedsaffære imellem dem, og de havde aldrig strømmet over med følelser eller optrådt som et sentimentalt par. Elizabeth havde tyve år gammel fundet sig i hans Dysart-væsen, ligesom hun havde gjort, da hun var ti; hun havde ikke fordret noget bedre end at han skulle fortsætte at spille den overlegne beskytter, og hun havde været fuldstændig tilfreds med denne gunstbevisning. Og dog havde der på en måde hersket en slags forståelse mellem dem. Han var begyndt med at sige, at skulle han gifte sig, så skulle det være med Elizabeth, og efterhånden som han blev ældre, var han kommet til at anse det som afgjort, at Elizabeth i en ikke nærmere bestemt fremtid skulle blive hans

hustru. Naturligvis var han til sine tider blevet lidt opildnet ved synet af den vidunderlige skønhed, hun så lidet var sig bevidst, og en dag, da han lå i græsset foran hendes fødder, havde han forbavset hende ved uden indledning at sige:

"Du er, ved Gud, den smukkeste kvinde i hele grevskabet, Lizzie, og det er jeg glad for!"

Han vidste, at hun holdt af ham på sin måde, og hans egne følelser var sådanne, at hendes rolige, fordringsløse kærlighed fuldkommen havde tilfredsstillet ham. Men i den sidste tid havde hele verden forandret sig. Han var blevet brændt ved en ild, han aldrig før havde vidst eksisterede. Han var blevet vakt til lidenskab, længsel og anger. Han havde lidt meget og – til ingen nytte, mente han. Nu var han pludselig vågnet og sagde til sig selv, at alt var tabt og intet vundet. Men Elizabeth havde været ham tro, til trods for, at han havde været falsk mod hende.

"Og havde hun ikke været den, hun er, ville hun have set det hele og følt sig krænket," tænkte han, "men hun er ikke som andre kvinder."

En aften, da de var alene sammen, og Elisabeth sad på en skammel foran kaminen og var så dejlig og pittoresk som nogensinde i den trofaste blå fløjlskjole og med en bog i skødet, bestemte han sig til at genoprette det gamle rolige forhold. Han begyndte derfor således:

"Lizzie," sagde han temmelig tvungent, "jeg skulle ønske, du ville beære mig med din opmærksomhed."

Elizabeth vendte sig hurtigt om mod ham. Underligt nok havde hun også syntes at være hensunken i eftertanke. Hun havde siddet og stirret stift ind i ilden i mindst ti minutter, men tog sig nu sammen med stor ro.

"Hvad er der i vejen?" spurgte hun.

"Intet; jeg ville blot gerne tale med dig."

"Men hvorfor –?" udbrød hun.

"Det er ikke min mening at tale om følelser, Lizzie," sagde han med unødvendig bitterhed. "Det er længe, siden jeg har talt om følelser," tilføjede han, og mærkværdigt nok lød det nu næsten som en bebrejdelse. Han forsøgte at tage hendes hånd.

Det lagde en forunderlig dæmper på ham, at hun roligt trak den til sig og vendte sig mod ilden.

"Tal du blot om følelser, så meget du vil, men bryd dig aldrig om min hånd," sagde hun. "Det vil gå bedre uden den."

"Lizzie," udbrød han, "der er noget galt. Hvad er det?"

Men hun smilede kun velvilligt til ilden.

"Er dette følelser?" mumlede hun. "For hvis det er –"

"Nej, det er ikke," udbrød han ærgerlig. "Jeg vil ikke lade mig feje af. Jeg mener, hvad jeg siger. Tror du ikke, jeg har set –"

Hun afbrød ham på sin gamle flegmatiske og godmodige maner.

"Hvorfor bliver du så ivrig?" sagde hun. "Jeg bliver ikke ivrig, og dig vil det blot trætte. Jeg har i det hele taget aldrig kunnet forstå, hvorfor du altid skal blive så ivrig, Roger."

"Sig mig, hvad du mener," udbrød han. "Jeg vil vide det."

Hun lagde bogen fra sig, rejste sig roligt og stod og så ned på hans febrilske ansigt med et smukt, roligt smil.

"Tror du da, at jeg intet har set?" spurgte hun.

Dette virkede på ham som et elektrisk stød. Pludselig indså han, at han her stod overfor en krise, som han aldrig havde tænkt sig muligheden af, end ikke i drømme. Det var Elizabeth, som stod for ham, – Elizabeth lige så forbavsende flegmatisk og

direkte som nogensinde, men dog en ganske ny Elizabeth, i en anderledes stemning og i en ny stilling; og han så dette ved første blik.

"Hvad det angår, at noget skulle være galt mellem os, så er det rent ud sagt noget vrøvl," sagde hun. "Har der nogensinde været noget i vejen mellem os to? Og hvad det angår, at jeg skulle mene noget, så var det blot, at du tog fejl, hvis du begyndte at gøre kur til mig i stedet for til Terese."

Et smerteligt udråb undslap ham, men dette forstyrrede ikke på nogen måde hendes ligevægt.

"Vi har aldrig haft scener," vedblev hun. "Det har ikke ligget for os at lave scener, lige så lidt som vi har været videre sentimentale overfor hinanden. Jeg kan blot ikke se, hvorledes vi nogensinde kom til at glide ind på den halvtossede idé, at vi engang skulle gifte os med hinanden."

Hun standsede et øjeblik og så mere rolig og elskværdig ud end nogensinde,

"Jeg trætter dig vel ikke, gør jeg?" sagde hun hensynsfuldt. "I så fald kan vi jo hellere tale om dette her en anden gang. Det er ikke af så stor vigtighed."

"Nej, det lader det jo ikke til," svarede han bittert. "Jeg ville dog gerne høre det værste."

"Å, det værste er såmænd ikke så galt," henkastede hun. "Der gives i det hele intet 'værste' i denne sag. Jeg ville slet ikke have berørt den, hvis jeg ikke havde syntes, det var bedst at få ordnet det hele med det samme. Jeg kunne jo ikke andet end se, hvad jeg så. Husker du den dag, da du spurgte mig, om jeg troede, Terese brød sig om Basil Howth? Den dag begyndte jeg at forstå, at du var forelsket i hende, og mig har du aldrig elsket.

Alligevel er det et par gange faldet mig ind, at du måske kunne føle dig bundet – af – af – nåja, af tanken om mig."

"Og du var selv ligeglad?" udbrød han. "Ved Gud, du tager det da roligt nok, Lizzie!"

Der opstod et sekunds pause førend hun svarede.

"Det ville også være noget ganske nyt, om jeg ikke var det. Sindsbevægelse ligger ikke for mig," sagde hun så.

"Hvorfor kom du da her og plejede mig?" udbrød han med virkelig harme.

"Fordi jeg holder af dig," svarede hun. "Fordi jeg altid har holdt af dig og altid vil vedblive at gøre det. Du tror dog vel ikke," tilføjede hun hurtigt, "at jeg holdt mindre af dig nu eller ønsker, at du skal holde mindre af mig?"

"Jeg ved ikke," mumlede han utålmodigt.

"Jo, det ved du godt," svarede hun næsten bestemt. "Og du ved, at det er dette, jeg mener, at det ikke er mig, du skal gifte dig med, hvis du nogensinde gifter dig – at der ikke er noget imellem os, som ikke er et alt for svagt et bånd til at binde os sammen; at vi blot holder rimelig meget af hinanden, og alt, hvad der ellers har måttet være, er forbi – sådan som det må være, for det har aldrig virkelig eksisteret."

"Og dig det ligegyldigt –"

"Har du nogensinde gjort sagen meget vigtig for mig?" afbrød hun ham. "Og selv om jeg nogensinde havde haft denne 'store passion' for dig, hvilket nu en gang ikke rigtigt ligger for mig, tror du så, jeg ville sige dig det nu? Nej, jeg er kun Elizabeth," udbrød hun og løftede hovedet med en stolt bevægelse, han aldrig havde set hos hende før, "kun Elizabeth,

som ikke er af nogen betydning for nogen – men alligevel er jeg dog en stolt Dysart!"

Ingen kan vide, hvilke flere afsløringer det nu kunne være kommet til. De var begge i en underlig stemning, og Elizabeth, som stod der med løftet hoved og øjnene strålende med en glød, der måske endog kunne kaldes smerte, var et syn i sig selv. Men netop på dette punkt blev deres ensomhed afbrudt. Det ringede på porten, udenfor hørtes der pludselig støj, og få øjeblikke efter kom lady Dysart ind, bleg og rystet med et stykke papir i hånden.

Begge vendte sig om, og Roger kom i en fart op i en siddende stilling.

"Det er et telegram fra sir Rodericks advokat i London," sagde hun. "Sir Roderick er –"

Roger kastede sig tilbage på sofaen med et bittert udtryk. "Evig og altid sir Roderick," sagde han.

Men mylady rakte ham papiret og svarede med en stemme, der var lige så stivnet som hendes ansigt: "Han er død. Han er blevet skudt i et spillehus i Hamburg."

17

Sir Roderick Dysart var død, som han havde levet. Et usædvanligt og noget mistænkeligt held, der havde ledsaget hans spil med en varmblodet ung pariser, havde givet anledning til, at der var blevet udvekslet flere smigrende bemærkninger, hvilken scene havde endt med, at man skød på hinanden over bordet. Pariseren var sluppet fra det med et kødsår, men hin samfundets pryd, sir Roderick, havde ikke været så heldig.

Og samfundet dømte ikke den unge pariser for strengt. Denne Dysart var en skurk, og samfundet var udmærket tilfreds med at være blevet ham og hans slyngelstreger kvit.

Da Terese den aften kom ind i sir Rodericks værelse, fandt hun lady Dysart siddende foran den hendøende ild med sit telegram i hånden. Hendes ansigt var præget af en dyb og bitter sorg; og hun mødte den unge piges blik med et besynderligt, halvt foragteligt, halvt fortvivlet smil.

"De forstår det nok ikke, gør De vel?" sagde hun. "De undrer Dem over, at jeg ser så forladt ud. Jeg skal forklare Dem det. Det er ikke min mand, jeg sørger over, det er noget andet; det er noget langt mere bittert. Det er dette, at der var en tid, hvor jeg elskede ham med en ung piges hele blinde, offervillige kærlighed, og nu, da han er død, kan jeg kun være glad – *glad*!"

Dette var den eneste direkte hentydning til, hvad der var sket. Da Terese satte sig ved hendes side, begyndte hun at tale om Roger og hans fremtid. "*Sir* Roger," sagde hun med et svagt smil.

"Han vil måske kunne genoprette sit navns ære," sagde hun. "Der findes en lille kapital, som ikke har kunnet røres, og den vil nu blive hans. Den tid kan måske komme, da navnet Dysart ikke behøver at have en så dårlig klang endda."

Nede i dagligstuen blev der naturligvis heller ikke stillet megen sorg til skue. Man talte ikke meget. Elizabeth sad hensunken i drømmende tavshed, og Roger lå hele tiden på sofaen med feberhed pande og bankende hjerte. De var atter blevet alene, men Elizabeths dramatiske stemning havde veget pladsen for hendes sædvanlige, rolige maner. Ganske ubevidst gentog hun lady Dysarts tanker.

"Det værste er," sagde hun, "at vi ikke kan bilde os ind, at vi sørger. Vi kan ikke, hvor gerne vi end ville." Hvilket var ganske sandt.

Da de den aften skiltes, gjorde Roger sig skyldig i en svaghed, som jeg erkender, at jeg ikke kan forstå og kun kan forklare mig derigennem, at der er mange afkroge i den menneskelige sjæl. Han gjorde endnu et vagt forsøg på at indvikle sig i nye vanskeligheder og binde sig med nye bånd.

"Du skulle helst glemme og tilgive og – og blive lady Dysart, Lizzie," sagde han.

Men Elizabeth så på ham med et muntert smil.

"Jeg ønsker ikke at glemme," sagde hun. "Der er intet at tilgive, og jeg vil aldrig blive lady Dysart. Forresten skal du have så mange tak for tilbuddet. Vi ville ikke have det nær så hyggeligt sammen, hvis vi var gift. Det ville bare ende med skænderier og scener."

Nogle uger efter rejste Roger Dysart sig fra sin sygeseng og gik ud i verden som en fri mand i mere end en betydning, men dog bundet i en ny ærgerrighed og af nye planer.

"Mit liv begynder sent," sagde han til Terese, "men det begynder dog."

I det ydre var disse to lige så langt fra hinanden som nogensinde, men hver for sig følte de dog, at en forandring var foregået.

"Mr. Howth er ikke kommet tilbage," sagde Roger til sig selv, "hvorfor mon ikke?"

Og Terese, som for hver dag blev mere og mere opmærksom på den fine forandring, der var indtrådt i Elizabeths holdning overfor fætteren, undrede sig ligeledes over, hvorledes det kunne hænge sammen.

"De er så gode venner som nogensinde," sagde hun, "og dog –"

Men hver af dem gik deres ensomme vej i tavshed. Efterhånden vågnede grevskabet til bevidstheden om, at sir Roger Dysart var en ganske anden mand end faderen. Man havde altid anset ham for en stærk og køn døgenigt, hvis slette blod kunne røbe sig, hvornår det skulle være, eller i hvert fald en døgenigt, som ikke forstod sig på andet end at ride og skyde og bedømme heste. Men til almindelig forbavselse viste det sig nu, at døgenigten forstod sig på adskilligt andet også. Han kastede sig ind i det vanskeligste arbejde og gjorde det forbavsende godt; han angreb ondet ved dets rod; han drog sig alle omstændigheder til gode og gjorde sig bekendt med alle sine hjælpekilder; han bortforpagtede land på nye betingelser og tog arbejde i stedet for afgift. Han skulle genoprette en misrøgt der

havde stået på gennem lange tider, og han veg ikke tilbage for nogen vanskelighed.

Han arbejdede så hårdt og så vedvarende, at han ligefrem kom til at se syg ud, og der var tider, da hans udseende ligefrem vakte Tereses bekymring.

"De skulle ikke – ikke arbejde for meget," forbavsede hun ham en dag ved at sige. Han svarede ikke, men ordene lød for hans øren mange dage derefter. Og hun havde tøvet, førend hun udtalte dem, og hendes stemme havde været mild og blød, og også dette lød for hans øren.

Således gik en måned, indtil Basil Howth på en dejlig forårsdag atter viste sig. Han kom til Dysart Court en aften og spurgte efter miss Defarge, og miss Defarge gik ud til ham. Hun så straks, at også han var temmelig bleg og hverken åndeligt eller legemligt var i sin bedste form. Han så ud, som om han ikke havde haft det særlig godt under sit uforståelige fravær, og dog forstod Terese med det samme, at han var kommet over ubestemthedens stadium, og at han havde mandet sig ordentligt op.

"Du må ikke begynde med at blive vred," sagde han, idet han tog den hånd, hun var så nådig at række ham, "jeg er ikke kommet for at plage dig med den gamle historie, jeg har været tavs så længe, for at jeg nu kan få alt sagt på en gang. Jeg har forsøgt at gøre en mand ud af mig selv."

De havde en lang samtale, under hvilken han optrådte på en måde, der gjorde ham ære, hvorved det lykkedes ham at få en følelse af respekt til at opstå i Terese ellers så stålsatte bryst, som var hende ganske ny og overraskende. Han havde gjort en mand ud af sig selv, og følgelig følte hun sig skyldig og

temmelig beklemt. Han bebrejdede hende intet, hvilket han dog havde haft grund til, og han indtog et stoisk standpunkt, som var ligefrem ridderligt.

"Jeg burde have vidst bedre," sagde han til sidst. "Du havde jo altid sagt, at du intet havde at give. Jeg har altså intet at beklage mig over, for du har jo nu blot vist, at du talte sandhed."

Han blev temmelig forbavset, som rimeligt var, ved at se, at Terese var blevet blidgjort så meget, at hun gjorde sig skyldig i den svaghed at lade tårerne trille ned over kinderne, som om hun havde været en følsom ung kvinde, som var langt mindre upåvirkelig end han kendte hende for.

"Jeg har behandlet dig skammeligt," udbrød hun. "Og det er ikke dig, som skulle lide. Du havde nogen undskyldning for din fejltagelse, men jeg havde ingen – ingen anden end min foragtelige forfængelighed."

"Jeg har endnu aldrig set noget foragteligt hos dig," sagde han stille. "Det ville jeg aldrig kunne. Og jeg – jeg holder endnu så meget af dig, at jeg gerne ville have lov at vise dig, at en mand kan være en kvindes ven, selv efter at han har været hendes tilbeder."

"Ak, lad os forsøge," udbrød Terese med en ydmyghed, som var fuldstændig ny hos hende, og som han fandt meget rørende. Og hun rakte ham bevæget hånden.

"Elizabeth –" begyndte den unge mand nogle øjeblikke senere.

Terese så op. Hun havde hørt mindre, end man kunne have troet, om disse samtaler foran kaminilden, når mr. Basil Howth havde været i mørk og byronsk stemning, og Elizabeth havde siddet og stirret ind i gløderne og sukket.

"Elizabeth?" gentog hun.

"Jeg mener miss Elizabeth Dysart," svarede Basil lidt forvirret. "Vi er nemlig – ja vi blev meget gode venner, da jeg sidst var her. Hun er meget elskværdig, som du ved, og hun var så venlig at høre – høre på mig, når jeg var længere nede end sædvanligt."

Terese fandt pludselig, at hendes følelser på en uforklarlig måde blev beroliget. Hun kunne ikke lade være at forestille sig en scene, hvor Elizabeth, gyldenhåret, malerisk og gratiøs, var den mest fremtrædende person. Det kunne ikke have været nogen spøg for hendes fortvivlede elsker at have en veninde som Elizabeth til at "høre" på sig.

Dette havde været en begivenhedsrig dag for hende. Den selvsamme morgen havde hun af lady Dysarts læber hørt en nyhed, som havde gjort et stærkt indtryk på hende.

"Vidste De, at Rogers og Elizabeths forlovelse havde været hævet så længe?" havde mylady pludselig spurgt.

"Nej, jeg vidste ikke, at den i det hele taget var hævet," svarede Terese.

"Heller ikke jeg har hørt noget om det før i går. Det er naturligvis det bedste, som kunne ske," fortsatte mylady med et eftertænksomt udtryk i sit ansigt. "Det var en latterlig forbindelse fra først til sidst. Jeg for min del har aldrig kunnet forstå, hvordan det hele er kommet i stand. Og nu –?"

"Men ved De," udbrød Terese, "hvordan det er gået til, at den er blevet hævet?"

Lady Dysart lo.

"Ifølge Elizabeths forklaring var det en fælles overenskomst. Hun fandt det alt for trættende, sagde hun, og Roger var desuden begyndt at udfolde en virkelyst og foretagsomhed, som bogstavelig talt skræmte hende. 'Han er endog begyndt at lægge planer og have teorier,' sagde hun, 'og du kan vel forstå, at jeg aldrig kunne gifte mig med en mand, som havde den slags kæpheste. Han ville forlange, at jeg skulle interessere mig for hans foretagender, og hvordan kan jeg det – især i varmt vejr.'"

Basil Howth forlod Dysart Court ved solnedgang, og da Terese havde set hans skikkelse forsvinde imellem parkens træer, gik hun op på sit værelse og tog sit tøj på. Hun var i alt for stærk sindsbevægelse til, at hun kunne sidde stille inde i huset.

"Den friske luft vil gøre mig godt," sagde hun.

Hun havde dette forår taget mangen en tur over lyngheden, og også i aften kom hun til at tage vejen ud mod mosen, væsentligt fordi hun nu en gang var kommet i vane med at gå der. Hun gik hurtigt, indtil hun pludselig standsede og så sig om. Hun stod på den plet, hvor hun hin morgen havde fundet Roger Dysart liggende såret.

"Ja, det var her," sagde hun til sig selv, "jeg husker det ensomme træ."

Og hun satte sig ned i den røde lyng, dels for at hvile, dels fordi hun trængte til at få ro i sindet, førend hun gik hjem. Og der var ro nok her på den store, ensomme hede med det høje himmelhvælv over. Hun blev siddende i nogen tid.

Men netop som hun med en vis selvovervindelse ville rejse sig for at gå hjem, blev hun forstyrret. Hun fik øje på en skikkelse, som nærmede sig med et gevær over skulderen, og som satte kursen lige hen mod hende. Hendes knæ svigtede hende; hun

kunne ikke rejse sig. Det var Roger Dysart, og det var ikke her, hun ønskede at møde ham.

Men det var der nu ikke noget at gøre ved. Han kom i lige linje hen mod hende og trampede ubarmhjertigt lyng og græs ned under sin tunge fod, og da han endelig stod lige foran hende, plantede han sit gevær på jorden og lænede sig mod det.

"Jeg tænkte nok, det var Dem," sagde han. "Jeg kendte Deres skikkelse, straks jeg fik øje på Dem der henne fra højen."

Terese sad og så op på ham. "De har gode øjne," bemærkede hun. "Jeg sad netop og var ved at bestemme mig til at gå hjem igen."

Hans svar forfærdede hende.

"Gå ikke endnu," sagde han. "Jeg fulgte efter Dem hertil, fordi jeg har noget at sige Dem."

Hun havde samlet en håndfuld lyng og bregner, og hun begyndte at ordne dem med en ro, som var i høj grad vildledende.

"Det er dog i grunden ikke så sent," sagde hun. "Skumringen varer længe på denne årstid."

Der opstod en, som det forekom hende, forfærdelig lang pause, under hvilken Dysart stod og så på hende, lænet til sit gevær.

"Jeg fulgte efter Dem," sagde han endelig, "fordi jeg hverken har rast eller ro, førend jeg får spurgt Dem om – om De engang i fremtiden – det er lige meget, hvor langt hen i fremtiden – vil blive min hustru?"

Dette var et mesterligt træk. Den mest lidenskabelige kærlighedserklæring kunne ikke i den grad have ryddet enhver forhindring bort mellem dem, som disse ligefremme ord.

Hun svarede intet. Hun syntes, han måtte kunne høre hendes hjerte banke, og hun lagde sin lyngbuket ned i skødet, og sad stille med skælvende hænder.

"Jeg fik for en kort tid siden at vide, at der ingen hindring er for vor forbindelse, uden forsåvidt som den kan eksistere i Deres egne følelser. Og jeg vil nu kun sige, at jeg vidste ikke, der i verden fandtes en sådan kærlighed som den, jeg nærer for Dem. Hvis jeg aldrig havde truffet Dem, ville jeg heller aldrig have lært den at kende, antager jeg. De har vækket mig som af en drøm. De har vakt mig til ærgerrighed og virkelyst. De ved, hvad der ligger foran mig, hvad det vil komme til at koste mig at genoprette, hvad min fader har ødelagt. Jeg har intet at byde Dem, uden min kærlighed og det navn, jeg har svoret at genoprette. Men De kan give mig en kraft, som ingen anden ville kunne give mig. De kan hjælpe mig til at fuldende, hvad De selv har begyndt – hvad der begyndte gennem min kærlighed til Dem. Vil De gøre dette? Vil De blive min hustru?"

Hun blev siddende tavs i nogle minutter. Dette var ikke, fordi hun ikke ville, men fordi hun ikke kunne tale. Hun holdt op at pille ved sine blomster og skød dem fra sig med en underlig, heftig bevægelse.

"Ved De," sagde hun hviskende, "ved De, hvorfor – hvorfor jeg gik herud den morgen, da jeg fandt Dem her?"

Han bøjede sig hurtigt frem.

"Nej – sig det!"

"Det var, fordi – fordi jeg ingen ro kunne få. Fordi noget sagde mig, at De var i fare. Jeg kom for at søge efter Dem. Jeg kom, fordi jeg – skønt jeg ville ikke tilstå det for mig selv, – men det var, fordi jeg elskede Dem en smule – allerede da."

18

At Basil Howths tanker efter hans samtale med Terese skulle tage vejen mod præstegården, var kun naturligt. Det var kun rimeligt, at han i sin ungdommelighed skulle længes efter trøst. Selvfølgelig fortalte han sig selv, at sår som hans aldrig kunne læges, at arret altid ville smerte, som han meget poetisk udtrykte det. Men til trods for denne sørgelige kendsgerning var der ligesom lidt trøst at hente ved at tænke på Elizabeth – Elizabeth, som altid var så smuk og overbærende, og som ved sit suk så tydeligt lod ham forstå, at hun havde den dybeste medfølelse med ham.

"Ikke fordi hun nogensinde siger meget om det," sagde han til sig selv, idet han spadserede gennem parken, "hun siger jo i det hele taget aldrig meget, men kan man blot sidde og se på hende, føler man ikke dette som et savn."

Han gik ikke den lange vej rundt, men tog genvejen hen mod broen. Den var betydelig kortere, og i sin nuværende romantiske stemning kunne det ikke falde ham ind at tænke videre på sin personlige sikkerhed. Selv om han knækkede halsen, ville dette ikke have noget synderligt at sige. Der var ingen, som ville sørge over det – med mindre det skulle vise sig, at én, som tidligere havde vist at have et hjerte af sten, skulle kunne røres ved en sådan begivenhed.

Det kan ikke nægtes, at dette var en tanke, der bragte ham ikke så lidt trøst, og den beskæftigede ham netop, da han kom op på den bakke, hvorfra sir Rodericks unge ven var kommet galoperende på sin forskræmte hest, den gang Elizabeth var

gået over broen – for sidste gang efter hendes egen erklæring. Hun havde også holdt ord, og mr. Howth blev derfor temmelig forbavset, da han nu fra bakken fik øje på den plastiske skikkelse i den velkendte violette fløjlskjole stå lænet op mod det faldefærdige rækværk i en temmelig hensunken stemning.

"Ved Gud, hun ser ud, som om hun heller ikke er helt vel!" udbrød han, "og det ligner hende dog ikke at være i slet humør."

Hun var imidlertid så hensunken i sine betragtninger af vandet nedenunder, at hun ikke hørte hans fodtrin og først så op, da han stod lige ved siden af hende. Da fo'r hun let sammen og vendte sig om, og han så i hendes blik noget, der var så mærkeligt, at han ved synet deraf ganske forstummede; og dette noget var intet mindre end en tåre.

Til trods for dette hilste hun på ham på den mest ligefremme måde.

"De ser, at jeg dog er gået over broen endnu en gang," sagde hun. "Hvordan har De det?" og hun rakte ham venskabeligt hånden.

Muligvis afspejlede hans private sorger sig i hans ansigt, og muligvis var dette grunden til, at hun viste denne ro. I hvert fald så hun ganske ud som tidligere, da hun atter lænede sig mod rækværket.

"Hvor længe De har været borte?" sagde hun, "jeg mener, under disse omstændigheder."

"Ja," svarede han, idet han fulgte hendes eksempel og også så ned i vandet.

"Har De været på Dysart Court?" spurgte hun dernæst.

"Jeg kommer derfra," svarede han med mørk stemme.

"Ah! – Jeg tænkte mig det."

En pause opstod.

"Og De kan gætte, hvorfor jeg gik derhen?" spurgte så Basil Howth.

"Ja, jeg tror det."

Hun talte hele tiden i en åndsfraværende tone, og et minut senere begyndte hun at le.

"Det er lidt underligt, at vi skulle mødes her," sagde hun.

"Hvorfor?" spurgte han.

Hun havde en underlig febervarm rødme i kinderne, og i øjnene kom der et ejendommeligt blik, der var vanskeligt at tyde.

"Fordi det er som en farvel-duet," sagde hun. "De siger farvel til Terese, og jeg til broen."

"Broen?" gentog han.

Og hun strøg sig med hånden over øjnene, idet hun atter lo.

"Den skal rives ned i morgen," sagde hun, "og – og jeg – jeg er meget bedrøvet over det. Den er usikker, og den er kommet ind under Rogers forbedringsmani. Han forbedrer alt, fra sig selv af og ned; og broen som alt andet. Jeg har grædt lidt over den. Jeg er bange for, at De kan se det, kan De ikke?"

Og hun så på ham med sit rolige, engleagtige smil.

"Man kommer naturligvis til at holde af et sted, hvor man så ofte har risikeret sin hals," sagde hun.

Det var uundgåeligt, at en lykkelig tanke her måtte falde hendes ridder ind, til trods for hans fortvivlelse.

"Det var her, jeg så Dem første gang, så også jeg bør sørge," sagde han.

"Ja, det var her," svarede Elizabeth, og tilføjede derpå: "Hvor han var fuld, det lille uhyre."

Det var ikke let at sige hende komplimenter, og dog fandt han hende så indtagende som nogensinde. Hun kunne ikke sige eller gøre den mindste ting, uden at den måtte blive uforglemmelig, hun kunne ikke indtage nogen stilling eller gøre den mindste bevægelse, uden at den var værdig til at mejsles i marmor, og dog var hun fuldstændig ubevidst om sin magt eller i alt fald fuldstændig ligegyldig for den, hvis hun engang imellem ikke kunne undgå at bemærke den.

Også hendes stemning passede i aften vidunderlig godt til hans. Hun kom ikke med flere Elizabeth'anske sætninger efter denne sidste. Han kunne ikke forklare sig, hvad det skyldtes, men hun var ikke ganske sig selv. Til sidst overvældede hans sindsbevægelse ham, og han begyndte at fortælle hende sin historie, og hun lyttede på en ganske ny måde. Hun sukkede ikke, men hun hørte på ham med en alvor, han aldrig før havde sporet, og da han sluttede, opdagede han, at der lå et fugtigt slør over hendes blå øjne.

"Det var det eneste rette," sagde hun. "Jeg kan ikke tænke mig noget mere forfærdeligt, end at to mennesker skulle gifte sig, som – som ikke holdt tilstrækkelig meget af hinanden. Det måtte bringe ulykke over dem begge. Man kunne umulig leve med en mand – eller kvinde – som ikke elskede én, uden at blive forfærdelig ulykkelig. Terese vil nu komme til at holde meget mere af Dem, for hvad De har gjort. Hun vil komme til at holde af Dem, selv når – når hun er blevet gift med Roger."

"Roger!" udbrød han. "Skal hun – vil hun gifte sig med Roger?" Hans stemme skælvede.

Elizabeth vendte sit blege ansigt mod ham og så på ham med en medlidende mine.

"Vidste De ikke det?" sagde hun med sin blødeste stemme. "Det troede jeg dog, De vidste. Jeg – jeg har forstået det hele tiden. Ja, hun vil komme til at gifte sig med Roger."

Han stirrede forbløffet på hende.

"Men jeg troede – det vil sige, jeg har hørt – det er blevet mig sagt, at De –"

"Nej," svarede hun, "da er De blevet fejl underrettet. Han har aldrig brudt sig om mig – på den måde. – Vi er kun meget gode venner."

Han så, at der lå noget bag, som han ikke forstod, og dette øgede ikke hans sindsro. Han følte sig meget ulykkelig. Det er hårdt at tabe, men det er endnu værre at føle, at en anden har vundet, og at se, at man selv har været blind.

Han stod en tid uden at kunne få et ord frem. Begge var tavse, og vi tør gå ud fra, at broen bar en temmelig stor vægt af følelser. Til sidst blev han vækket af sine drømmerier.

For hun bevægede sig. Også mr. Basil Howth bevægede sig. Han rejste sig, og stirrede på hende, og selv da havde han en vis forvirret bevidsthed om hendes vidunderlige skønhed.

"Jeg formoder, jeg bør rejse," sagde han. "Synes De, jeg skal rejse? Vi har været meget gode venner, og – og det er hårdt for en mand at tabe alt på en gang."

De så på hinanden, og Elizabeth betænkte sig. Hun havde ikke før tænkt på, at han skulle rejse, og hun mærkede nu, at dette gjorde hende ondt. Broen skulle rives ned i morgen, og alt ville blive anderledes. Hun rakte ham hånden med et vemodigt lille smil.

"Ja," svarede hun, "vi har været gode venner. Vi er begge to ensomme. Rejs ikke."

Når jeg så har tilføjet, at han hverken rejste dengang eller nogle uger senere, behøver der ikke at siges mere til et intelligent publikum. Men jeg vil dog tilføje, at da Terese Defarge havde været lady Dysart et år, var Elizabeth til stede ved en middag, der blev givet i de meget forbedrede selskabssale, og tog sig glimrende ud i en sort fløjlskjole med hvide perler om halsen, som var en gave fra mylady. Basil Howth var hendes kavaler.

"Der er i Elizabeth," sagde den yngre lady Dysart til sin mand, "en måneagtig glans – så hvid, så langsom i sine bevægelser, så statelig. Hun er vidunderlig at se på. Har jeg fortalt dig, Roger, at hun skal gifte sig med Basil Howth? Og at major Ponsonby er tilfreds med partiet, fordi hun 'er en ung pige af god familie', hvilket jeg, som du nok husker, ikke var?"

– Og hun så ham ved disse ord smilende ind i øjnene.

Om "Miss Defarge"

Forfatter: Frances Hodgson Burnett (1849-1924).
Org.udgave: *Miss Defarge*, by Frances Hodgson Burnett, Peterson's Magazine juli-december 1879.
Denne udgave er baseret på *Kvindevilje.* Novelle af Frances Hodgson Burnett. "Aftenpostens" Føljeton, Kristiania 1892. Oversætteren er ikke oplyst i forlægget.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Franz Xaver Winterhalter (1805-1873): *Portræt af prinsesse Francisca af Brasilien* (1844).

ISBN 978-87-7628-431-2

2. ebogsudgave, tidligere udgave som "Therese Defarge", ISBN 978-87-7979-693-5 (Ølstykke 2020).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk